

31 Aralık 1986
31. Dezember 1986
Nummer 99

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRN
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

1986'dan

Tüm
okurlarımızın
yeni yılını
yürekten
kutlarız.
Özlem ve
umutlarımızın
gerçekleşmesi
dileğiyle
nice
nice
yıllara

Türkiye
Postası

1987'ye

Recklinghausen-Süd'de bir kahvede seçim oylamasına katılan işçilerimiz.

Federal Almanya'da sürdürülen kampanya büyük ilgi görüyor

Seçim hakkı için...

● Yazısı Sayfa 6'da

● Yazısı Sayfa 4'de

Ingolstadt'ta 60 işçi ailesinin sınır dışı edilme kararı alındı

Yeni sorular

DİSK davasında 15 yıla varan cezalar

12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra tutuklanan ve askeri savcı tarafından 52'si hakkında ölüm cezası istenen DİSK yöneticileri hakkında 15 yıla varan ağır hapis ve sürgün cezaları verildi. DİSK ve DİSK'e bağlı 28 sendika kapatılacak, ceza alanların ömür boyu kamu haklarından mahrum edilmelerine karar verildi.

24 Aralık 1981 tarihinde İstanbul Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde başlayan ve 'savas hali' hükümlerinin uygulandığı duruşmalarda 817 sayılı iddianamenin okunması 4 ay sürdü. En son tahliyelerin 22 Ağustos 1984 tarihinde gerçekleştiği mahkemelerde tutuklu sanıklar ve avukatlar cezaevi koşulları hakkında defalarca suç dururusunda bulundular.

DİSK Genel Başkanı
Abdullah Baştürk

Türk-İş
Genel Kurulu'nda
DİSK kararı
protesto edildi

Türk-İş 14. Olağan Genel Kurulu 22-28 Aralık tarihleri arasında Ankara'da toplanacak. Genel başkanlık yarışında...

Yeni sorular

MOSKOVA onyediy aydır atom denemelerini durdurdu. Onyediy aydır Amerikan hükümetini de atom denemelerini durdurmaya çağırıyor. Reagan bu çağrıları tam 24 defa atom bombası patlatarak karşılık verdi. İlan ettikleri moratoryumdan (denemelerin durdurulması) buna rağmen vazgeçmeyen Sovyetler ABD'ye tandıkları süreyi dört kere uzattılar. Buna rağmen olumlu bir cevap alamadılar. 18 Aralık günü Moskova'da bir açılıma yapan Dışişleri Bakan Yardımcısı Petrovski, ABD yeni yılda atom denemesi yapmazsa kendilerinin de denemelere başlamayacağını, ancak eğer karşı taraf denemeleri sürdürür yeni silahlar geliştirmeye devam ederse Sovyetler'in de 1 Ocak 1987'ye kadar tandıkları süreyi bir daha uzatmayacaklarını açıkladı.

ATOM denemesi yapılma ne olur, yapılmama ne olur diye düşünenekele şunu söyleyebiliriz: Deneme yapılmadan yeni cins nükleer silah geliştirmek mümkün değil. Bu yüzden denemelerin durdurulması yeni cins nükleer silahların geliştirilmesini engellemek için etkili bir yol. Nitekim bu yüzden de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu yalnızca bir karşı oyla (o da ABD'ni oyu) atom denemelerini durdurulmasını istedi.

REAGAN yönetimi Moskova'nın çağrısını geri çevirmek için bin dereden su getirdi. İlkın Sovyetler'in önceden daha çok deneme yaparak ABD'yi geçtiklerini, moratoryum çağrısıyla bu avantajı elde tutmaya çalıştıklarını iddia ettiler. Ne var ki tarafsız ülkelerdeki (örneğin İsveç) araştırma merkezleri 1945-1985 yıllarında Sovyetler'in yaptıkları toplam 563 denemeye karşılık ABD'nin 801 deneme yapmış olduklarını açıklayarak Reagan'ın iddiasını yalanladılar. ABD Cumhurbaşkanı bu sefer denemelerin durdurulması yönünde yapılacak bir antlaşmanın anlamsız olduğunu, çünkü Sovyetler'in bu antlaşmanın uygulanmadığının yerinde kontrol edilmesine izin vermediklerini iddia etti. Ancak Gorbaçov 21 Kasım 1985 tarihli açıklamasıyla bu iddiayı da yalanladı ve kendi topraklarında yapılacak kontrolleri de kabul ettiklerini duyurdu. Daha sonra bir grup Amerikalı bilim adamına Sovyet deneme sahasında gerekli ölçümleri yapmaları için izin verildi.

17 ay süren tek taraflı moratoryum boşa gitti denebilir mi? Bu soruya gönül rahatlığıyla "hayır" diyebiliriz. Bir kere kimin silahlanma yarışını durdurmak istediği, kimin ise bu uğurda yapılan bütün çağrıları kulak tıkadığı bir kere daha görüldü. İkincisi, Sovyet hükümeti ileride de denemeleri ABD ile karşılıklı olarak durdurmaya her zaman hazır olduğunu açıkladı. Üçüncüsü, bütün dünyada atom denemelerinin durdurulmasını isteyen güçlü bir hareket doğdu. O kadar ki, Amerikan parlamentosu bile aldığı bir kararla Reagan'dan atom denemelerinin durdurul-

Akısı 2. sayfada

Türkiye Postası

Ingolstadt'ta 60 işçi ailesinin sınırışı edilmeme kararı alındı

Sınırdışı edilmeye karşı açlık grevi

22 Aralık günü Ingolstadt'ta 60 işçi ailesinin sınırışı edilmemesi kararı üzerine 15 Türk DGB binasında açlık grevine başladı. Açık grevi yapanların beşi bayan. Bunların da üçü hamile.

Sınırdışı kararı üzerine Ailenin Birliğini Korumaya Girişimi belediye ve partilere müracaat etti. Gerici CDU ve CSU bunun insanlık dışı bir olay olduğunu kabul etmelerine rağmen uygulamanın durdurulması yönünde yardımcı olmayı reddettiler. Grevi DGB'nin dışında DKP, Yeşiller, SDAJ, VVN, Türk Kültür ve Spor Derneği de destekli. Yeşiller den Petra Kleine konuyu Belediye Meclisi'ne getirdi. Belediye Meclisi

bu konuda su karar aldı. Sınırdışı uygulamalarının Anayasa Mahkemesi'nde görüşülüp karara bağlanana kadar durdurulması gerek. Belediye başkanı Bayera Eyalet Meclisi'ne konuyu götürüp, oy birliği ile bu yönde bir karar çıkartılması yönünde çalışılacak; belediye başkanı özel olarak da Bayera hükümetinden uygulamanın kaldırılmasını isteyecek.

Uygulamanın kaldırılması için 24 Aralık günü bir yürüyüş yapıldı.

Türk-İş 14. Olağan Genel Kurulu 22-28 Aralık tarihleri arasında Ankara'da toplandı. Genel başkanlığa yeniden Şevket Yılmaz'ın seçildiği kurultayda Ozal hükümeti sert bir dille eleştirildi.

Kongre devam ederken DISK'e ilgili kararı öğrenen delegeler, DISK'in kapatılmasını ve yöneticilerinin ağır cezalarla cezalandırılmasını protesto ederek "DISK'e özgürlük" sloganları attılar. Mahkumiyet kararı üzerine kongrede bir konuşma yapan Şevket Yılmaz ve Türk-İş eski genel başkanı Halil Tunç kararın sendikal özgürlüklere vurulmuş ağır bir darbe olarak değerlendirildi.

Yazısı Sayfa 4'de

Celalettin Kesim anılıyor

5 Ocak 1980'de faşistler tarafından Berlin'de öldürülen Celalettin Kesim

Celalettin Kesim ölü münün 7. yılında Berlin'de anılıyor. 22 kurultuşun "Yabancı düşmanlığına ve senatonun iticacılar politikasına karşı insanca birlikte bir yaşam için belgisiyle duyurduğu yürüyüş 5 Ocak'ta saat 18'de Türkiye'de Merkezi önünden başlayarak, Kesim'in öldürüldüğü yer olan Kottbusser Tor'da bir mitingle sona erecek. Mitingde Sevim Kesim de konuşacak.

Nikaragua'da bir ay

IG Metall çalışma grubuyla Nikaragua'ya giden Abdullah Kiran'la görüştük

Yazısı Sayfa 7'de

... ANCAK ... HEP BİRLİKTE !

Yeni sorular

masını istedi. Bu talep bundan sonra da gündemde kalacaktır.

ATOM SAVAŞI = İNSANLIĞIN YOK OLMASI. Günü-müzde dünyanın temel denklemi budur. Bu acımasız gerçeğin bütün çıplaklığıyla görmek ve herşeyi buna göre ayarlamak gerekiyor.

BU uğurda yapılan fedakarlıklar boşa gitmiyor. Kimin sorumlu davrandığı, kimin ise insanlığın varlığını bir miras-veyi çalınmışlığı kumar masasına sürdüğü görülmüyor.

ALTI yıllık yasaktan sonra tekrar Moskova'ya dönüp Bilimler Akademisi'nde çalışmalar başlatan Saharov Amerikan çetelerine verdiği bir beyanatta "**ben de Gorba-çov ile aynı şeyi istiyorum**" demiş ve Reagan'ın Yıl-dızlar Savaşı projesine karşı çıkmış.

YILLARDIR Sovyet rejimine karşı olanların en ünlüsü diye tanıdığımız Saharov'a bu sözleri söyleten nedir?

İNSANLIĞIN yok olmasını önlemek için çalışmak - Bu öylesine herkesin kabul edeceği, hak vereceği, destekleyeceği bir dava ki, bugüne kadar aynı uğurda çalışmış her düşünemediğimiz insanlarla birlikte yürümeye yol açabilir, açmalıdır. Eğer bu biriktirilmiş kolay kolay gerçekleş-tiremiyorsak, birakalım gerçekleştirmeyi, gözümüzün önünde canlandırmakta bile zorlanıyorsak, sebebinin biraz da kendimizde aramamız gerekmez mi? Çevremize nasıl bakıyoruz? Bugüne kadar aynı durduğumuz, hatla karşıya düştüğümüz insanlarla bir araya gelebilme, bu-luşma noktaları yaratılabilme için işe kendi önyargılarımızdan, kendi davranışlarımızdan başlamak gerektiğini kav-riyor muyuz?

ARTIK bu sorulara daha fazla kafa yormaya başladık-sak Uluslararası Barış Yılı'nda biraz olsun bir şeyler öğre-nelidilik demektir.

Türkiye Postası

Açlık grevi başarı ile sona erdi

Geçtiğimiz ekim ayının sonla-rında yapılan 80 kişilik bir açlık grevi 24 saat sonra sona erdi. Kendiğinden başlayan açlık grevi tüm Freiburg'daki görev-leri Freiburg'a döndürdü. Hele le Freiburg itlicacılar sorumlu su-bayan Kutman'ın uykusunu yu-lesine kaçırmış ki, yanımızda ge-çeldiğinde derhal taleplerimizi söy-lemleriz istedi. Yalnız bir şartla. Birincisi yayına sızdırmayacak. İkincisi greve son verilecek. Za-ten taleplerimiz kendi doğal hak-kımız olduğu için daha önceden liste yapılmıştı. Bayan Kutman'a verdik.

Taleplerimiz şunlar: Görevle-rin bizlere karşı insanca davran-ması; yemeklerin düzeltilmesi; kalan yemeklerin bir gün sonra tekrar verilmesi; zinlere ko-nan sınırlamaların kaldırılması; ar-kadaşların bir iki gün geç geldik-lerinde yerlerini kaybetmemesi; ihtiyacı olanlara elbise verilmesi.

Bayan Kutman bunları seve-seve kabul etti. Ve şimdi eşyeye oranla düzeldi. Kampın uzaklığı kente 42 kilometre. 20 kilomet-re ise bir küçük ilçeye. Bir dağın başında. 20 dakika yaya yürün-mesi gerek.

OKUYUCU POSTASI

Sağlıklı yaşam

ilaç kullanımı konusunda bir-çok sorunun olduğu, rastgele ve bilgisizce ilaç alınması nedeniyle yarardan fazla zarar getirdiği bi-linen bir gerçek. Yabancılar ara-sında ve özellikle Türküyle kadın-lar arasında bu yakıcı bir sorundur. Ne var ki, şimdiye kadar Tür-kiyeli kadınları aydınlatma yö-nünde hemen hemen hiçbir şey yapılmamıştır. Oysa geçtiğimiz pazar günü düzenlediğimiz "**Sağlıklı Yaşam I - İlaç kullanı-mı**" toplantımızda çok geniş bir katılımla (80) olusu ilginin ne ka-dar büyük olduğunu göstermiş-tir.

ilaç nedir? Neden kullanılmak? Etkisi nasıl? Ve zararları konus-un-da bir ezcaki arkadaşımızın har-zırlanmıştı.

Bu toplantıda bizler, yani göç-men işçiler dil yetersizliğinden ötürü, aldığımız ilacın ne kadar zararlı olduğunu ve yanlış kulla-nımının daha da kötü sonuçlar doğurduğunu gördük. Ne yazık ki doktorlar tarafından da yete-rince aydınlatılmıyor. Bazı doktorlar bizleri yalnızca bir para kaynağı olarak görüyorlar. Bur-da sunu belirlemek isteriz: Bundan

3 yıl önce Hamburg Üniversitesi Psikoloji bölümünde bir araştı-rma sonucunu doktorlarına rahatka-çarak, yabancı işçilere yalnız ilaç vermekle yetindikleri, üstelik ya-bancılara ortlama ancak "**5 da. kika**" görüşebildikleri belirlen-miştir.

Yapılan araştırmanın açıklan-ması bir yıldır engellenmektedir. İnsanın değeri bu kadar mı??!!

Hamburg Türküyle Kadınlar Grubu

İsvç'den Polonya'ya kaçak baskı malzemesi götürün, TIR soforu Lennart Jörn Polonya'da tutuklandı.

Gönderilen kaçak baskı mal-zemelerinin, Polonya'daki sos-yalist rejime karşı kullanılmak üzere Solidarnos ve diğer gizli örgütlere teslim edilmek üzere gönderildiği kesinlik kazandı.

İsvç'de çıkan iş (arbetet) ga-zetesine göre; kaçakçılık olayı-la İsvç gizli polisi arasındaki iliş-ki, TIR'ın İsvç'da feribota bine-ceği sırada ortaya çıktı. Gümrük memurları İsvç'da TIR'ı aramak istiyorlar. Fakat memurlara TIR

Karanlık işler

dan polisin haberi olduğu, ister-lese (Säpo)'ya "**İsvç gizli poli-sine telefon edip sorabilecele-ri**" söyleniyor. Gerçekten İs-veç gizli polisi Säpo'ya telefon edildi edilemediği beğelerle ie-ri süremeyiz, ama sahte bir pla-ka, ehliyetsez sofor, 73 fotokopi-makinası, 13 bilgisayar, 12 otset-baskı makinası ve bir ton mürek-keple TIR yoluna devam ediyor. İsvç'deki gümrük yöneticisi, Ede Zimm'in açıklamasına göre, TIR İsvç'da kontrol ediliyor.

Çünkü İsvç ve Polonya gümrüklerine tanınan bir kişi olan TIR soforu Lennart Jörn'in "**Yü-küm yok**" açıklaması yetiyor.

Lennart Jörn'in Polonya'da tu-tuklanmasından sonra, İsvç memur müdürü Kai Hansson ilk araştırmasını yapıyor ve olayı İsvç'in diğer ülkelerle olan iliş-kisini zedeleyici nitelikte gö-rüldü için görevi il emniyet mü-dürüne devrediyor.

Olayın basına yansımadan sonra, Malmö'deki gizli polis müdürü kaçakçılık olayıyla olan ilişkisini kabul etmiyor. Diğer taraftan Skåne'deki Solidarnos-çuların temsilcisi de bu ilişkiyi inkar etmekte ama Polonya'ya giden malzemenin kendi örgüt-lerine ait olduğunu söylemekte-dir.

Polonya hükümetince yapılan açıklamaya göre; Lennart Jörn 67 kez Polonya'ya gelmiştir. Len-nart'ın fadasesine göre, TIR'ı DDR sınırına yakın Zielona Gora'ya parkedecek ve TIR'ı bekleyenler oradan malzemeyi alacaklardır.

Bu Polonya'ya yapılan için-kaçakçılık olayının ilk olmadığı, daha önce de 2 İsvç'in aynı şekilde matbaa kaçakçılığından tutuklandığı belirtiliyor.

Bu olay İsvç'te haktan gizli, karanlık işlerin çevrildiğini, ta-rafsızlık adına kimlere hizmet edildiğinin açık belgesidir.

Stockholm/İsvç

Türkiye Postası'na abone ol, abone bul, aboneni yenile

OKUYUCU SİRLERİNDEN SEÇMELER

Doğramacı

"**ÇUNTA DOĞUMLU**" YÖK ve Özgür Üniversiteler Ga-zetelerinde **Öğür Kılık Kıyafet Emirleri-31.03.1983**

Yeniden Ödürün Kalkanları, Sayın Doğramacı Efendim! Özgür rejim ülkeyi doğuyor,

Siz okutulan, okuyan ve okutulan. Hem siz iyi kitap doğarsınız; Profesörsünüz çünkü,

Kanun Doğramacı, yasası da anarsınız. Soktör İhsan Bey söktür.

Okul sıra, masa' nemeze' gerek Emret yönetilere onları da kırp doktör.

İyi çalışıyorsunuz Doğramacı. Bir kili terleyip tekleme. Beynin iyi çiğnerden de usur.

Hem kızmı "canım İhsan Bey" Belli ki sulandene usta bir berber var

Yoksa çıkardığın, Kılık kıyafet emirleri neye yarar.

Sakal yasak. Sinek kaydı traş. Biyik fındık. Favori azıcık. Dazlak baş. Unutmuşsun Doğramacı. Doğramacı birşeyler daha

kaldı. Onu da hallet bari nüfus artmasın. Sayın Prof. Dr. İhsan Doğramacı

Şimdiki haklaştın, M.E./FAC

Atomlu dünya

Su sımsıcak yapanaşı dünyada Bir atomu sevmem bir de patronu

İkisi de insanlığın ayıbı Bir atomu sevmem bir de patronu

Biri sülük gibi emer canımı Biri taksit taksit alır kanımı

Dirle ye insanlık bir feryadını Bir atomu sevmem bir de patronu

Kimimiz çıplak kimimiz rezil Kimimiz aç gezer kimimiz setil

Kimimiz muhlacız atoma değil Bir atomu sevmem bir de patronu

Atom insanlığın yüz Karasidir

Ama sonun acı. Siz devam edip, Yeniden Ödürün Kalkanları Yalnız hastağın kötü, galiba bulasçı.

Çok çalışırsanız beyim Gece gündüz uykusuz Olur olmaz saldıran kuduz derler kuduz

Patron da atomun bir parçasıdır Sömürü savaşı öz babasıdır Bir atomu sevmem bir de patronu

Patronlar işçiden milyonlar kapar Atomlar üretir sıkahlar yapar Açktan olısen de sana kim bakar

Bir atomu sevmem bir de patronu Patron uşağını diğer başına Zehir karla ekmeğine aşına

Her ikisini de mezar taşına Bir atomu sevmem bir de patronu

İsmet Çakı/FAC

Sorumluluk taşıyan bir gazete

Türkiye Postası kurulup çıktıktan günden bugüne ka-dar okuyup izlediğimize göre

Ruhi Su gibi

1986'dan devraldığımız bilgi ve

Türkiye Postası

Abone Fisi

TEMSİLCİ VE GÖNÜLLÜ MUHABİRLERİMİZE ÖNEMLİ DUYURU

kıymız olduğuna daha önceden re isir bir kuyup ilçeyi. Bir dağın başında. 20 dakika yaya yürünmesi gerek.

Türkiye Postası

Abone Fişi

Adı-Soyadı

6 aylık (12 sayı) ☐

Adresi

1 yıllık (24 sayı) ☐

Ülkesi

Tarih:

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität**, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, **Sparkasse Duisburg-Kaisersberg** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzamızı **Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1** adresine postalayınız.

Bu abone siparişini 10 gün içinde (posta damgası geçerlidir) yazılı olarak başvurarak iptal edebilirsiniz.

Tarih

İmza

Für Bundesrepublik
(Federal Almanya için)

ABBUCHUNGSVOLLMACHT
(Kontodan çekim vekaletnamesi)

Ich ermächtige Sie hiermit wiederholtlich die TÜRKİYE POSTASI Abonnementgebühren von meinem Konto einzuziehen.
(Sizlere bu imzama her an geri alabilmek üzere TÜRKİYE POSTASI'na abone ücretini kontodan çekme hakkını veriyorum.)

Beginn ab:

(Başlangıç tarihi)

Abbuchungsmodus:

(Kontodan çekme yöntemi)

Name, Vorname:

(Soyadı, Adı)

Straße, PLZ, Ort:

(Adres)

Mein Bank/Postcheckkonto bei:

in:

(Bankam/postahanelerin adı)

Konto Nr.:

(Hesap numarası)

Datum:

(Tarih)

Unterschrift:

(İmza)

Abone bedeli

	F.Alm.	Belçika Danim.	Fransa	İngiltere Hollanda	İsviç
6 aylık	30 DM	600 BF 120 Km	90,- FF	9,- £	35 G
1 yıllık	60 DM	1200 BF 240 Km	180,- FF	18,- £	70 G

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar **Herausgeber:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustr. 1, 1000 Berlin 44 **Verantwortlicher Redakteur:** A. Söylemezoğlu **Anschrift der Redaktion:** 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel.: (0201) 340397 **Herausgeber:** 11009 Duisburg 1, Moltkestr. 45 **Druck:** Druckhaus WAZ GmbH & Co. Betriebs KG - 4300 Essen 1. **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 **Sparkasse Duisburg-Kaisersberg Abone Kuyuları:** Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. **Temsilcileri:** Fransa-Paris Tel.: 1-42597402 İsviçre Tel.: 21-335691 **Hollanda-Den Haag** Tel.: 070-890 336 **İngiltere-Londra** Tel.: 01-8816514 **Danimarka-Kopenhag** Tel.: 01-70750 **İsviç-Stockholm** Tel.: 08-7401941

Bir gazete

Türkiye Postası kuruluş çıktığı günden bugüne kadar okuyup izlediğimize göre tüm çalışan insanların hak ve özgürlüklerini gerçekleştirmesi ile getirmektedir.

Diğer bir önemli özelliği ise, ülkemizdeki haberleri anında okuyuculara sunmaktadır.

Üçüncü özelliği yorumları, çok doğru değerlendirmektedir. Türkiye Postası yurt dışındaki biz yurttaşlarını bilgilendirmektedir. Türkiye'deki aydınlarla diyalog mayı dile getirmektedir. Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmasını hiçbir zaman esirgememiştir.

Türkiye Postası tüm insanların çıkarlarını savunmak için sorumluluk taşımaktadır.

Hüseyin Akıllı/Weinheim

İşçi örgütlerinin çalışmalarına daha çok yer verin

Bizler yeni bir girişimde bulunarak Federal Almanya'nın küçük bir kasabası olan Steinfurt'ta çalışmalarımızı sürdürülebilmek amacıyla bir **Aile Dostluk Grubu** kurmuş bulunuyoruz.

İlk çalışma olarak bu sene yitbaşını çevremizde bulunan ailelerle birlikte kullanmayı hedefledik. Bu konuda girişimde bulunduğumuz.

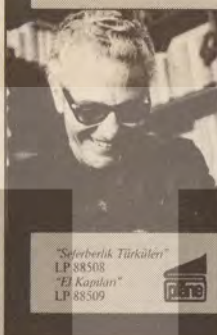
Diğer yörelerdeki çalışma grupları deneyimlerini gazetemize aktarırlarsa bize deneyim kazandırabilirler. Bizler ise çalışmalarımıza daha iyi yürütme olanağı bulacağımıza inanıyoruz. Gazetemizde böylece konulara yer verdiğimiz memnun oluruz.

Steinfurt Aile Dostluk Grubu

Ruhi Su gibi halk ozanları ölümsüzdür

Ruhi Su

Halk ozanı

"Seherberlik Türküler"
LP: 88508
"El Kaptanı"
LP: 88509

Fiyatı: 20 DM (Posta gideri yayınevimize aittir)

İsteme adresi: Ermis Verlag, Postfach 10 10 16, 4300 Essen 1
Ödeme: Ermis Verlag, Sparkasse Essen
Konto Nr. 712 703, BLZ: 350 501 05.

Mafiz ve İsmail Erşan'ın
24.12.1986 günü
kızları Nil İnci
dünyaya geldi.
Frankfurt Halkvəsi adına
kutluyoruz.

1986'dan devraldığımız bilgi ve deney birikimi ile 1987 yılını daha başarılı bir yıl yapalım.
Dünya'da barış, F.Almanya'da eşit haklar ve Türkiye'de demokrasi mücadelesine katkımızı daha da yükseltelim.

1987 yılı sadece sağlık, mutluluk ve başarı değil, aynı zamanda hoşgörü, sevgi ve dostluk getirsin.

**FİDEF
GENEL YÖNETİM KURULU**

BULMACA

TEMSİLCİ VE GÖNÜLLÜ MUHABİRLERİMİZE ÖNEMLİ DUYURU

Gazetemize haber akışını sağlayan temsilci ve gönüllü muhabirlerimiz için birer tanıtım kartı düzenlenmektedir. Tüm temsilci ve gönüllü muhabirlerimizin bu kartlar için gerekli olan; adı, soyadı, doğum tarihi, doğum yeri, adresi, kısa özgeçmişi, mesleği, şu anda hangi işle meşgul olduğu bilgileri daktilo ya da kitap harfleri ile yazarak 2 fotoğraf ile birlikte gazetemiz adresine göndermelerini önemle rica ederiz.

Türkiye Postası

SOLDAN SAGA: 1- YÖK yasasının babası bir profesörün soyadı, 2- Denizde tersüz olup devrilmek, 3- Bir nota - (Ters) ilk yüzyı keskin ve eskiden eforlerin kullandığı bıçak, 4- Bir şeyi olduğundan fazla bulmekt - Ak'ın karışı, 5- Gemicilikte 'laçka'dan sonra söylenen kelime - (Ters) Bir yılan türü - Kurmızıya denir, 6- Bikknlük belirlen bir söz - (Ters) Araba düdüğü, 7- (Ters) Memurların üstü - Bir ünlem - (Ters) Yaprakları salata yapıpda kullanılan bir sebze, 8- İktidar - (Ters) Saklanması gereken - İzmir'in bir ilçesi, 9- (Ters) Olmaktan emir - (Ters) Geçtiğimiz günlerde genel kurulu toplanan bir sendika konfederasyonu - Bir sıvı ölçüsü birimi, 10- (Ters) Bir hayvan - (Ters) Geri verme, 11- İlk fi-kiri olmak, karar verememek - Aşılması güç tehl-keli yer.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Üçgüçlülüğü, doland-nıklık - Boru sesi, 2- Hayata geçme ihtimali olan, 3- (Ters) Balıklar omuula tutulur - Ülkemizdeki Arap kökenli, çökutulu bir tekel, 4- (Ters) Bromün simgesi - bir margarın yağı adı, 5- Kalpten çıkan kanı taşıyan atardamar - Yemek, 6- İngilizce bey - (Ters) San, lakap - Bir sayı, 7- Bir haber ajansı - Anonim ortaklığının kısa yazılışı - Bir fizik terimi, 8- Kurtuluş Savaşı'nın önemli çarpmalarından biri, 9- İlk'in yansı - Çöllerde ve bu günlerde Ankara'da da bulunmayan, 10- Ağır yükleri kaldırmakta kullanılır - (Ters) Su önüne çekilir, 11- Bebek yemeği - Kuran öyle emrederek başlar - (Ters) isim, 12- Ülkemizdeki halkı korkutma, yıldırma aracı olarak kullanılan işkenceye başlama yeni (Çöğül), 13- Kalkmak'tan emir - Arapça bir isim.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA: 1- Yunusleme - Pi, 2- Uranus - Ortam, 3- Sam - Rektör, 4- uluk K - Fuat - Ta, 5- Saz - Pi - Sct, 6- ÇA - Saika, 7- Ulvi - Flama, 8- Ka - Revü - Etap, 9- Krema - Ti, 10- Tao - İkilem.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Yusufçuk, 2- Ural - Alaka, 3- Namus - rO, 4- Un - Kahire, 5- Sur - Emi, 6- Eşef - Savaş, 7- Kupa, 8- Rotatif - Al, 9- erÖT - Kie, 10- Tr - Saat, 11- Pa - Te - Mat, 12- İmbat - Apis.

1986: diktatörlüğün temellerini sarsan bir yıl

■ 1986 yılı Türkiye'de 12 Eylül darbesinden bu yana ilk işçi mitinglerinin, grevlerin, toplu halk çıkışlarının yoğun olarak yaşandığı bir yıl oldu. Cuntanın süren baskısı, işlemler, güvenlik soruşturmaları, işkenceci işçilerin, öğrencilerin, emekçi halkın sesini yükseltmesini engellemeye- 28 Eylüldeki ara seçimler öncesi yapılan tüm tehditlere rağmen halk seçimlerde Evren-Özal rejimine hayır dedi. ANAP'ın oyları yüzde 32'ye geriledi. Evren'in var gücüyle savunduğu 1982 Anayasası açıkça tartışıldı. Tüm yasal muhalefet partileri bu tartışmaya katıldılar ve hepsi anayasasının değişmesi gerektiğini savundular. 1986 Evren-Özal diktatörlüğünün temellerinin sarsıldığı, muhalefetin, demokrasi mücadelesinin yükseldiği bir yıl oldu. Tüm bunlar 1987 yılına daha bir yirmişer bakmamıza yol açıyor.

İşçiler miting ve grev alanlarındaydı

■ 12 Eylül'den bu yana ilk işçi mitingi 9 Şubat'ta Balıkesir'de yapıldı. Bunun 22 Şubat İzmir, 22 Haziran Eskişehir mitingleri izledi. İzmir mitinginde işçiler etrafını kuşatan silahlarla rağmen "Hükümet istifa", "Demokratik Türkiye, anayasa değişsin", "İşkencecilerden hesap sorulsun" vb. sloganlar atıldılar. Yapılan baskılar işçilerin diktatörlüğü protesto etmesini engellemeyemedi. Grev haklarının budanmasına rağmen NETAS'ın İstanbul ve Ankara fabrikalarında 3300 ve İzmir'deki Pirelli lastik fabrikasında 630 işçi greve çıktı.

Tekel Genel Müdürlüğü'ne bağlı Üsküdar'daki Tütün İşleme Merkezi binalarının yıkılmak istenmesi burada çalışan 700 kadın tarafından protesto edildi. Kadınlar "açız, ekmeğimizi kimse yikamaz" gibi sloganlar atıldılar. Bu protestolar üzerine fabri- ka yetkilileri yıkımı ertelediler.

Bir mücadele yöntemi: Dilekçeler

8 Mart'ta çeşitli görüş ve mesleklerden 7 bin aşkın kadının imzaladığı kadın hakları için dilekçe, ayrıca düşünce suçlarının yasalardan kaldırılması isteğini içeren 109 imzalı bir mektup Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne verildi. Türkiye'de hükümet silahlarından vazgeçmesini isteyen bir di-

Türkiye muhabirimiz bildiriyor

Öğrenciler baskılara karşı açlık grevindeler

Altı öğrenci derneği yöneticisinin gözaltına alınması üzerine Siyasal Bilgiler Fakültesi, Hukuk Fakültesi ve Ortaöğretim Teknik Üniversitesi'nde okuyan ve aynı zamanda öğrenci derneği yöneticisi, kurucu ve üyesi olan 26 öğrenci 28 Aralık günü açlık grevine başladı. Öğrencilerle birlikte, gözaltına alınan öğrencilerden Beyhan Sunal'ın annesi Suzan ve babası Şekvet Sunal da açlık grevine başladılar. Anne ve baba gözaltındaki çocuklarına işkence yaptığını ve haksız yere gözaltında tutulduğunu iddia ediyorlar. 29 Aralık günü halk türküleri sanatçısı Ahmet Kaya da öğrencileri desteklemek amacıyla açlık grevine başladı. Grev 1 Ocak gününe kadar sürdürülecek.

Öğrenciler üniversite yöneticilerinin öğrenci derneği yöneticilerini polise ihbar ettiklerini, polisin gelip bunları sınav salonundan çıkıp götürdüklerini ve poliste işkence yaptıklarını söylüyorlar. Geçtiğimiz hafta bir öğrenci temsilcisi SHP milletvekili Cahit Tutum aracılığı ile meclis koridorunda İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut ile tartıştı. Öğrenci gözaltındaki arkadaşlarına işkence yaptığını söylerken bakan, "İşkence yapıldı mı ilkin bana somut deliller gösterin, böyle iddia olmaz" diyor.

Fikri Sağlar

Geçtiğimiz hafta içinde İstanbul'da Basın Yayın Yüksek Okulu öğrencileri de yemek boykotu yaptılar. Öğrenciler anayasa göre daha önce izin almaya gerek duymadan dernek kurulabileceği yasayı hareketle geçtiklerini YÖK Yasası karşısına çıkıyor. Bu yasaya göre dernek kurulabilecek işçi YÖK'ten izin almak gerekiyor. Bu nı aparak dernek kurulabilir ise bu kez de üniversitelerde dekan ve rektörlerden baskı gördüklerini söylüyorlar.

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar 19 Aralık günü açlık grevindeki öğrencileri ziyaret etti. Fikri Sağlar "Bu eylemi desteklediklerini, öğrenci dernekleri konusundaki baskının öğrencilerin bilincini kırmak olduğunu, mevcut düzeni korumak isteyenlerin geçitli sindirmek istediklerini, geçtiğimiz dönemin tek suçlusu olarak işçilerle öğrencilerin gösterildiğini, sömürü düzenini kuranların bu yolla baskılarını sürdürdüklerini" söyledi.

Fikri Sağlar ayrıca DISK'in mahkumiyetini de eleştirerek "Daha önce DISK hakkında karar verenlerin tutumu karşısında mahkeme kararının göstermelik kaldığını" söyledi.

Yayın yaşamı tehdit altında

Ankara'da Çark, Tansa ve Alkım Kitabevleri'nin sahipleriyle, üzerlerine banı güvensizliği figürleri ile Ahmet Arif ve Haceri Hüseyin'den düzeleri yer aldığı yitmiş tebeddülini satan 20 kişi gözaltına alındı. Ayrıca Düşün kitabevinde yapılan aramada içlerinde Nazım Hikmet ve Aragon'un da bulunduğu 130 kitap incelenecekti. Ayrıca Konya'nın Karaman ilçesinde aramalarda gazeteci, kitapçı ve öğretmenlerin bulunduğu 16 kişi gözaltına alındıktan sonra sorgulamak için Konya'ya götürüldüler.

Şampiyonluk ne kadar sürecek?

Erol DENİZ

Türkiye basını günlerdir halterci Naim Süleymanoğlu'ndan bahsediyor. Bir gazete "Süleymanoğlu zengin oldu" başlığı altında, kendisine yığın hediyeleri -aralıyor: "Ataköy'de dayısı düşelbir baidir, Akşar'da bir bükman, 60 milyon nakit para, 10 milyonluk mobilya, 2 milyonluk giysi, ayda 500 bin lira masraf bağlanmıyorsa, ayrıca bir ev ve otomobil".

Bir başka gazetesinin başlattığı basın kampanyasında şimdiye dek 60

en keskin antikomünist güçleri için hiç de önemli değil. Önemli olan, Yunanistan, Kerkük ve Bulgaristan'da "Türk sorunu" yaratma yetenekleriyle, Türkiye'nin içinde bulunduğu yalancı sorunları kamuoyunun gözünden bir anda olsa kâğıtmaktır.

Süleymanoğlu yarışmalara katıldığı Avustralya'dan Türk ve yabancı gizli servislerine kaçırılıp, bizzat Özal'ın özel uçağı ile Türkiye'ye getirilmiştir. Bu olayın zamanı

İsterseniz bu konuda 18.12.86 tarihli Milliyet gazetesini konuşturabiliriz. Altın madalya sahibi Nafiz Karadeniz: "Ben ve arkadaşım Rahmi Harunoglu (Dünya gençler güreş şampiyonu) Bulgaristan'da spor akademisini bitirmek istereydik. Herseyi bıraktık, vatanımız dedik, iltica ettik. Türkiye'de ortada kaldık."

Geçim sıkıntısından babasının gecekondusunda kalan Balkan şampiyonu, Olimpiyat 4. ve Avrupa

İşçiler Eskişehir mitinginde

Ulusal Konferans yapıldı

Türkiye Komünist Partisi'nin hazırladığı "Ulusal Konferans Tezleri" tartışmaya açıldı ve her kesimden insanın görüşleri alındı. Türkiye'de TKP yurtdışı parti örgütleri ve Danimarka'da yurtdışı parti örgütleri konferansı toplandı. TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu her iki konferansa da katıldı.

Halk hükümetin istifasını istedi

Kasım'ın halk ve pazar esnafı pazarlarının kaldırılmasına, Cukurbostanlar ve diğer gecekondu halkı gecekonduları yıkılmaya karşı topluca direndiler. Başbakan Özal yaptığı toplantılarda "İş-kemik işi", "Hükümet işi" gibi sloganlara çok sık karşılık. Özellikle ara seçimlerden sonra protestolar daha da arttı.

Ankara'da öğrenciler açık grevi yapıyor

Öğrenciler YÖK'ü protesto etti

Öğrenciler yoğun bir şekilde YÖK'ü ve öğrenciler üzerindeki baskıların protesto ettiler. İstanbul'da oturma eylemi ve yürüyüş, İzmir'den Ankara'ya yürüyüş, İstanbul, Ankara, İzmir, Muğla ve Bolu'da açık grevlerin yapılması eylemlerden bazıları.

zadgı kadın hakları için dilekçe, ayrıca düşünce suçlarının yasalarından kaldırılması isteğini içeren 109 imzalı bir metni Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne verdi. Türkiye'de nükleer silahların varlığına karşı ve ilgililer karşılaştı. İşçi haklarını biraz daha korumaya yönelik Kudem Tazminatı Yasa Tasarısı'na karşı 65 bin imza toplandı.

İşkenceler gizlenemedi

Cunta bu yıl içinde çorap söküğü gibi birbirini izleyen işkence iddialarını örtbas edemedi. Polis Sedat Cener 200 kişiye işkence yaptığını açıkladı. SHP milletvekili Fikri Sağlar da 257 kişinin kaybolduğunu belirtti. Kamuoyunda işkencelere karşı büyük bir tepki oluştu.

Köy korucuları talimde

Kürt halkı üzerindeki baskılar sürdü

Kürt halkı üzerindeki baskılar bu yıl içinde polis, asker ve köy korucuları eliyle daha artırılabildi sürdü. Kürt köylülerini köylerinden sürdü, andınlı ile konuştuklarından dolayı haklarında soruşturmalar açıldı. İşkencelerden geçirildi. Kaçakları barındırıyor sunuz bahanesiyle çok erkekleri toptan gözaltına alındı. PKK üyesi olmakla suçlanan düzinelerle Kürt sığınmaz sualtı öldürüldü. Hava Kuvvetlerine bağlı jetler Irak sınırını geçerek barakadı Kürt yerleşim bölgelerini bombaladı.

Türkiye barış hareketi Dünya Barış Kongresi'nde

15-19 Ekim tarihleri arasında Kopenhag'da yapılan Dünya Barış Kongresi'nde Türkiye barış hareketi gerek Türkiye'den gelen, gerekse yurtdışından oluşturulan delegasyonlarla temsil edildi. Kongreye katılanlar arasında Türk Tabipler Birliği Genel Sekreteri, bilimadamları ve yazarlar, Hak-İş Genel Başkanı, DİBAF, KOMKAR, Milli Görüş Teşkilatı, FİDEF Genel Başkanı, Burg Derneği Genel Sekreteri, sendikacılar, çiftçiler, öğrenciler gibi değişik görüş ve mesleklerden geniş bir kesim yer alıyordu.

Şahinkaya'nın ipliği pazara çıktı

Cunta şeffaflarından Tahsin Şahinkaya'nın aldığı rüsvetler ve yaptığı yolsuzlukları bir ortada köküllü. SHP'li Cüneyt Canver ve Fikri Sağlar'ın başını çektiği hesap sonu kampanyası kamuoyunda güçlü bir destek buldu. Adı geçenlerin verdikleri önerge ANAP'lı milletvekillerinin oyları ile mecliste reddedildi.

İdam cezalanna son

Adana sıkıyönetim mahkemesi 343 kişinin yanılgınlığı Dev-Yol davasında 19 kişiye ölüm, 13 kişiye ömür boyu, 156 kişiye de 24 yıla varan hapis cezası verdi. Ayrıca birçok davada ölüm ve idar hapis cezası veriminde de yemin edildi. Türk Tabipler Birliği idam cezasının kaldırılması nırdı. İşkence ve göçmen alan Türk Tabipleri Birliği üyesi 40 doktor hakkında soruşturma açtı.

Ankara'da bir lojman, 50 milyon nakit para, 10 milyon mobilya, 2 milyonluk giysi, ayrıca 500 bin lira masay bağlanmas, ayda 500 bin ve otomobil".

Bir başka gazetesinin başlatıldığı bağış kampanyasında şimdiye dek 60 milyon toplandığı belirtilirken, halter subesi olmayan Fenerbahçe kulübü bile "200 milyonu gözden çıkardık" demektedir. Diğer bir gazete de "Helikopterle Taksim meydanına inen Süleymanoğlu'nu 10 bin İstanbullunun başına bastığını" yazarken, Semra Özal'ın kendisini "Manevi evlat" ilan ettiğine yer veriyor.

Bütün bunlar gerçek mi, değil mi bilmiyoruz ama, ülkemizin başta Evren-Özal çetesi olmak üzere

Süleymanoğlu yarışmalarına katıldığı Avustralya'dan Türk ve yabancı gizli servislerince kaçırılıp, bizzat Özal'ın özel uçağı ile Türkiye'ye getirilmiştir. Bu olayın zamanı özellikle ve isabetli seçilmiş, 50 milyon Türkiye halkının kaderinin belirlendiği ABD ile yapılan SIA hükümeti anlaşmalarının imzalandığı bir döneme rastlatılmıştır.

Süleymanoğlu'da bundan önce gelenler gibi "görevini" yaptıktan sonra unutulacak, görevi bittikten sonra o da bitecektir. Çünkü ondan önce büyük ümitlerle gelen nice Naim'in herikibi aynı olmuştur. Fakat ona şimdilik de olsa gerek sinin duyulmaktadır.

Türkiye'de siyasi yasaklar

Ahmet EROL

Batı Avrupa'da, Türkiye'de siyasi yasaklar var denildiği zaman ilk akla gelen Bülent Ecevit, Süleyman Demirel ve Necmettin Erbakan gibi 12 Eylül 1980 askeri darbesi öncesindeki siyasi liderlerin isimleridir. Askeri yönetimin 7 Kasım 1982'de yürürlüğe koyduğu anayasa ile siyasi yasaklar getirdi, eski siyasilerin sayısı 723'ü. 12 Eylül 1980'de siyasi partilerin merkez yöneticileri olan on yıl milletvekili olanlar ise beş yıl siyaset yasaklığı kapsamasına alınmışlardır. Beş yıl yasaklı olanlar, bu yasaklı süresi Kasım 1987'de, on yıl yasaklı olanların yasaklı süresi Kasım 1992'de sona erecektir. Bu durumda olanların siyasi yasaklarının kalkması için Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne yasa teklifi verilmiş ve konu Türkiye'de yoğun bir şekilde tartışılmaktadır.

Ne varki, Türkiye'de siyasi yasaklar eski yasalarla sınırlı değildir. Anayasa ve yasalarla önlenince siyasi siyasi yasak getirilmis. Başka bir deyişle toplumun belirli bir kesimine siyasi yasak getirilmiştir. Bunun şu şekilde kısaca sayabiliriz.

- Değişik toplum kesimlerinin hak ve çıkarlarını koruma ve geliştirme durumunda olan sendikaların, derneklerin ya da meslek kuruluşlarının siyasetle ilgilenmeleri, siyasal konularla açıklama yapmaları yasaktır. Şimdiki ve derneklerin yöneticileri milletvekili olamazlar, bir siyasi partinin yönetiminde yer alamazlar. Sendikalar, dernekler bir kuruluş ortak ise-

ler, kuruluşun yöneticileri de aynı şekilde milletvekili olamazlar. Dahası, sendika, dernek veya bunların ortak olduğu bir kuruluşun avukatlığını yaparsanız, yine milletvekili seçilemezsiniz, yasaktır. Belirttiğimiz kişilerin siyasetle uğraşabilmeleri için bu görevlerin bırakılması zorunludur.

- Üniversite öğretim üyelerinin, öğrencilerin siyasi partilere üye olmama, siyaset yapmama yasaktır.

- 21 yaşını doldurmuş kişilerin üye kullanması yasaktır (seçimlerde).

- Devlet ve belediye memurlarının siyasi partilere üye olmama ve siyaset yapmama yasaktır.

- Siyasi partilerin kadın örgütü, gençlik örgütü kurmama yasaktır.

- Siyasi düşünceleri nedeniyle bir yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkum edilenlerin af edilmiş olsalar bile yaşam boyu milletvekili seçilmeleri yasaktır. Üç yıl hapis cezasına mahkum edilenler bir siyasi partiye üye olamayacaklardır, yasaktır. Örneğin, bir duvara yazı yazan veya afiş asan kişi, bir gazete veya dergime yazı yazan kişi bu nedenle mahkum olduğunda, yaşam boyu milletvekili seçilemeyecektir.

- Liköl mezunu olmayan kişiler, toplumda en saygın bir kişi de olsa hiçbir şekilde milletvekili seçilemeyecektir.

- Mahkeme tarafından kapatılan bir siyasi partinin kurucuları, merkez, il ve ilçe yöneticileri, yerli parti-nin kurucusu, yöneticisi olamayacaklardır.

Herkesin hakkı, vatandaşlık, dedik, iltila ettik. Türkiye'de ortada kaldık."

Geçim sıkıntısından babasının gecekondusunda kalan Balkan şampiyonu, Olimpiyat 4 ve Avrupa 3'üüsü Hıryi Sezzin: "Türkiye'ye geldiğinden bu yana kendi yeteneğimi ve kuvvetliliğimi ayakta duyuruyorum. Güreşi bırakıyorum."

Yakında, hem de çok yakında Süleymanoğlu da diğerleri gibi gazete sayılarından silinecektir. Bu genç şampiyonun itildiği yolun ne-reye varacağını görmek zor değil. Fakat şu sıralarda ülke sorunlarını bir anlık da olsa unutturmuş Süleymanoğlu'na Başbakan Özal ne kadar teşekkür etsin, yine de azdır.

Topluma getirilen siyasi yasakları daha da sayabiliriz. Gördüğümüz gibi, askeri yönetimin 1982 Anayasası ve diğer yasaları, Türkiye'de siyaset yapmama, siyasetle ilgilenmenin ve siyasi katılımın sınırlanması alabildiği ne daraltmıştır.

Bu yasakların olduğu ve sürdüğü bir ülkede demokrasisi ve demokratik gelişmeden sözdelebilir mi?

Bu yasaklar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, Avrupa Konseyi ilkeni ile çelişmiyor mu? Kuşkusuz tümüyle çelişiyor.

Sadece ve sadece belirttiğimiz siyasi yasaklar gözönüne alındığında, Avrupa Konseyi'nin, Avrupa Parlamentosu'nun, NATO'nun ve diğer kimi kuruluşların Türkiye'ye "çifte standart" uyguladığı gerçeği açık ve seçik olarak görülmektedir.

Mahkumiyet kararı tepkiyle karşılandı

24 Aralık 1981'de başlayan DİSK davası, DİSK'e bağlı 28 sendikaların ve DİSK'in kapatılması, yöneticilere 15 yıla varan ağır hapis cezaları verilmesiyle sonuçlandı. Askeri savcı davanın başında 52 yönetici hakkında ölüm cezası istemiş ve iddianame 4 ayda okunmuştu. Mahkeme kararını yurtdışı ve dışında sendikalar, demokratik kuruluşlar tarafından protesto edildi.

Abdullah Baştürk

göstermek hukuk ilkeleri ile bağdaşmıyor. Bu konuda DİSK'in yönetim organları Türkiye'de gerekli değerlendirmeyi yaparak açılmalarda bulunacaklardır. Biz de yurtdışında bulunan DİSK ve DİSK'e bağlı sendikaların yöneticileri olarak mahkemem verdiğimiz bu kararın değerlendirilip gerekli açıklamayı yapacağız" dedi.

Mahkumiyet kararları ve DİSK'in kapatılmasına ilk tepki Türk-İş genel kurulunda yükseldi. Genel kurul sürdüğü bir sırada salona ulaşan haber kongre delegeleri tarafından şiddetle protesto edildi. "DİSK'e özgürlük" belgilerinin söylendiği salonda bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz olayı üzüntü ile karşıladıklarını söyleyerek, eski Türk-İş genel başkanı Halil Tunç da bir açıklama yaparak, DİSK yöneticilerinin cezalandırılmasını sendikacı özgürlükleri indirilmez ağır bir darbe olduğunu, "Bir taraftan Batılı anlamda özgürlükleri savunurken, diğer taraftan işe, işçilerin ve özgürlükleri düşüncelerinden dolayı mahkum edilmelerini onaylamak mümkün değildir" dedi.

Bruksel'de bir açıklama yapan Uluslararası Hür İşi Sendikalar Konfederasyonu (UHSK) Genel Sekreteri işe karar set bir dile kınayarak, Türk hükümeti ile askeri yargıyı kararların değiştirilmesi açısından bulunarak verilen bu karara işçi sendikalarının haklarını ve uluslararası iş sözleşmelerinin çiğnenildiğini belirtti.

Diğer yandan kararın duyulmasından sonra Yunanistan Uluslararası

Türk-İş Genel Kurulu'nda DİSK'e özgürlük istendi

Türk-İş'in 14. Olağan Kongresi 22-28 Aralık günlerinde Ankara'da yapıldı. Özal hükümetini ve 12 Eylül rejimini hedef alan set eleştirilerinin yapıldığı kongre eski başkan Şevket Yılmaz'ın 152 oyla yeniden genel başkan seçilmesiyle sonuçlandı. Sosyal demokrat kanadın adayı olarak bilinen Petrol-İş Genel Başkanı Cevdet Selvi 140, MHP'ye yakınlığı tanınan Mustafa Özbek (Türk-Metal'den) ise 104 oy aldı.

Şevket Yılmaz yaptığı konuşmada Özal hükümetinin yoksulluğa daha yoksul, zenginleri daha zengin yaptığını, eleştiriyi ve uyarıları işe kulaklarını tıkadığını söyledi. İşçiler sadece özel kesimde değil, kamu kesiminde de ihale ile alınp satılan bir mal gibi muamele görüyorlardı dedi. İşçilerin içinde bulunduğu durumun temel sebebinin anayasasının, Sendikalar Yasası'nın, Toplu İş Sözleşmesi Yasası'nın çağdaş işçi haklarına bağdaşmayan maddeleri olduğunu söyledi.

"Genel kurulda konuşarak söz alan SHP Genel Başkanı Erdal İnönü konuşmasında, "...Türk işçileri dağılımı açısından dünyamızın en adaletsiz ülkelerine benzer hale gelmiştir. Bize göre genel dağılımın tohumuna son vermenin ve daha adil bir toplum haline gelmenin en temel koşulu eksiklikleri demokratik, demokratların özü katlıdır. Bütün yurttaşların si-

Şevket Yılmaz

yasetle ilgilenmeleri, ülkenin sorunlarıyla ve kadriyle ilgili sorumlulukları taslamaları temel koşuludur" dedi.

DYP Genel Başkanı Cindoruk işçilerin karıştırların sorunlarını temininde 1982 Anayasası bulundukları ve suni demokrasinin umamlarlarıyla kimsenin kındılamayacağı söyledi. 1982 Anayasası'nın halk tarafından yapılmadığını söyleyen Cindoruk ev kadının ve öğrencilerin de siyaset yapmalıdırlar dedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mukerrem Taşoğlu bu konuşma yapmak için kışkırtıldığı "hükümet istifa" sloganlarıyla karışıldı ve konuşması sık sık del-

geler tarafından kesildi. Daha sonra kürsüye gelen Türk-İş eski Genel Başkanı Halil Tunç "Bu anayasa şimdi evet der miyiz?" diye sorunca delegeler hep bir ağızdan "hayır" diye bağırarak cevap verdiler.

Sonuç olarak Türk-İş kongresi 12 Eylül rejimine karşı set eleştirilerinin dile getirildiği bir forum oldu. Ancak, eğer kongrede rejime karşı olan bütün güçlerin bir ittifaki kurulabilseydi, bu Türkiye'deki demokrasi mücadelesinde önemli bir adım olabilirdi. Bu yönde eğitimci gözlemine rağmen bunlar birleştireyilmedi. Kongrede solum "ya hep ya hil politikası" izlenimi doğurdu. Rejime karşı tüm muhalif güçleri birleştirerek bir tutum gerektirdi. Bu yapılamayacağı iletilenler çatışması ön plana geçti. Seçim atmosferi ağır bastı. Türk-İş'in önmünde de nemde hangi hedefler için ve nasıl mücadele edeceği meselesi işe arka plana kaydı.

Bo olumsuzluğun yanı sıra kongrede DYP eğilimli sendikacıların faşistler arasında beliren ayrılık kuşkusunu olumlu bir gelişmedir. Aynı şekilde sosyal demokrat eğilimli sendikacıların Türk-İş'ten ayrıştığına kadar görüşüm bir birlik içinde hareket etmeleri de olumlu bir gelişme olarak nitelendirilebilir. Böylece "Türk-İş devlet gücündümlerinde, bu değişim" fikrinin yanlışlığı görülmüş oldu.

ARININ BALI

Süleyman ÜSTÜN

Kendine yakın onlara uzak

- O kafası kopası sendika.
- Cellaft misin, bakan mı? Kafa koparmaktan bahsediyor sun.
- Kim, açılta!
- DİSK... Söylüyorum işte.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mukerrem Taşoğlu, DİSK'i "kafası kopası sendika" olarak görüyor. Bu görüşünü de TBMM Genel Kurulu'nda, bakanlığı ile ilgili bütçenin görüşülmesi sırasında, SHP milletvekillerinin eleştirilerini yanıtlarken açıklıyor.

Muhalefet sözcülerine o gün, kendisini ve üyesi olduğu ANAP ıktıdını "işçi haklarını gasp etmek"le, "12 Eylül'ün fatrasını işçi sınıfına ve sendikalar çıkarmak"la ve "Çalışma yaşamını düşenleyen yasaları, işçileri aleyhine, 12 Eylül'ün öncesinin çok gerisine çekmek"le suçlamışlardı.

Bakan Taşoğlu bu suçlamaları karşılarken, "Hayır, böyle bir durum yoktur. İktidarımız işçi haklarını gasp etmemiş; 12 Eylül'ün fatrasını işçilere ve sendikalar çıkartmamıştır; ve de iş yasaları bugün 12 Eylül'ün öncesinin gerisinde yasalar değildir", demiyor. Ya ne diyor?

"O kafası kopası sendikalar bu hakları kötüye kullanmasalardı, şimdi yasalar bu durumda olmazdı" diyor.

Bir milletvekilinin bu sözlerle müdahale ederek "Kafa koparmaktan bahsediyorsun; cellaft misin bakan mı?" ve "Kim açılta!" diye bağırarak sörmesi üzerine de:

"DİSK... söylüyorum işte," yanıtını veriyor. Ne kadar açık! Taşoğlu'na göre "durum" böyledir; ancak savunmaları herşey muhalefetin belittliği gibidir. Terakki bu "durum"un bir tek sorumusu vardır ki, o da: "DİSK'tir, ve de kafası kopası bir örgüttür."

"Mükerrer meclis" adını da DİSK'li bir sanır, bir yere oturdurken işte: "Bu meclis meclislerdir."

Olan 'Mehmetcik'lere ve 'Fantaros'lara oldu

Geçtiğimiz 19 Aralık günü Türkiye Yunanistan sınır Keşan-Ipsala bölgesinde bir sınır olayı oldu. Her iki taraftan da işçiler kişi vuruldu. Tekmen Hakan Türk Yılmaz, er Mehmet Koyun ve er Zisis Karayannis yaralandı. Türkiye Yunanistan bir nota ile protesto etti. Yunanistan Türkiye'yi sert şekilde suçladı. Her iki taraf da suçlamaları karışıklık reddettiler.

İlk kurşunu kimerin sıkıştı, olayın bilinci bir provokasyon olup olmadığını bilmiyoruz. Olayın

baş, ıbrıtlığı istemleri unutturulmaya çalışıldı.

Özellikle sınır bölgelerimizde nöbetçilerin eskiden beri birbirine sığara alıp verdikleri, sohbet ettikleri, kalakalışları bilinen bir bidenbir böylesi bir olay nasıl oldu? Kapanan toz duman arasında bu soru pek sorulmadı.

İlk kurşunu kimerin sıkıştı, olayın bilinci bir provokasyon olup olmadığını bilmiyoruz. Olayın

azından düşündürücüdür. Bellegimiz biraz yoksulalım. Daha birkaç hafta önce büyük sanatçı Theodorakis ölümüne gelmiş, binlerce kişi koşuyula ilgili konserler vermişti. Ardından Theodorakis'in girişimiyi ile ülkenin sanatçıları halklar arasında dostluğu geliştirmek için bir Destokul Konseri kurmuşlardı. Bu olay her iki ülke ve aydınları tarafından çok olumlu karşılanmıştır.

bu "duru"un bir deyim sorulmuş vardır ki, o da: "DISK'tir, ve de kafası kopası" bir örgüttür.

"Mukerrem Taşoğlu" adını da DISK'ile sanırız, bir yere not edeceğiz. Bir gün gerekli olur diye.

Yine sanırız, Taşoğlu için böyle bir konuşma, bir başka açıdan da şansızlık olmuştur. Kendisi "fazla açık yüreklilik" bulunabilir. Bu nedenle siyasal yasaları yakınlardan tanıdıkları nokta bile konulabilir. Çünkü, DISK'in "kafasını koparılması" istemi, okyanusüstü gücünden yerli işbirlikçiler, 12 Eylül'den ANAP itidatına kadar bir "ortak istem"dir. Ama bu istek böyle uyuşturulan açıklanamaz. Bu tür işlerde, ememen için "niyet" in açık edilmemesi, gizlilik esastır. Taşoğlu açık vermiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, DISK'ile ilgili konuşmasını 17 Aralık günü yapıyor. Üzerinden henüz bir hafta geçmiştir, 23 Aralık günü askeri mahkeme DISK davasının sonucunu açıklıyor. Karara göre, DISK ve bağlı sendikaları "mahkum" ediliyor, kapatılıyor. Yöneticileri "suçlu" bulunuyor. 10-15 yıla varan hapis cezalarına çarptırılıyor. Örgütün mal varlığına el konulacak.

Acaba bu karardan, 12 Eylül rejimi yanlılar, "kafa" isteyenler memnun mudurlar? Biz sanmıyoruz. Değillerdir. Mahkeme "baş" alamamıştı. Oysa onlar, DISK'ten gerçekten "baş" istemişlerdir. Urganlarda sıra sıra sallanan işçi iderileri görmek dilemişlerdir. Bu amaçla, devaya 52 "can" için açmışlar, sonra bu sayı 78'e çıkmışlar, "savaş hal yasa"ı hükümlerine göre yürütmüşlerdir.

Olmadı... başaramadılar. Ulusal ve uluslararası dayanışma cinayetleri önledi, "ip" ellerinde kaldı.

Acaba bu karardan, işçi-emekçi halk, 12 Eylül rejimine karşı güler memnun mudurlar?

Hayır değillerdir. Neden olsunlar ki? Bu karar doğrudan onların kendilerini bir saldırıdır. Onlar kararın düzeltilmesini, kaldırılmasını, isteyecekler, bunda direneceklerdir. Ve onlar bu amaçla yine ve yeni bağtan ulusal-uluslararası dayanışmayı yükselteceklerdir.

Çünkü, artık herkeşçe biliniyor ki, DISK davası, Barış Derneği davası gibi davalar, 12 Eylül rejimine "gerekçe" oluşturan davalar. Salt bu amaçla açılmışlar. Bu davalar için "beraat" rejimin mahkum edilmesi anlamına gelir. DISK bunun için "hüküm" görmüştür.

DISK'e bu denli saldırı neçindir?

Yanıt açıktır. DISK, ülkeyinin çıkarları için, sınıf temelinde mücadele veren bir sendikal kuruluş. Buna "sınıf sendikacılığı" deniyor. DISK, ülkemizde sınıf sendikacılığının öncüsüdür. Böyle bir sendikacılığa işçi sınıfı kendine "yakın" "sınıfsal çıkarna "yakın" olur. Lâkin işçi sınıfı, sınıf sendikacılığında sarmaya sinifna, bütün devlete uzak olur.

Bunun "suç"u az değildir.

Türkiye işçisi, emekçi kesim DISK'i, onun sınıf sendikacılığı anlayışını tutmuş, benimsemiştir. Ülkemizde artık sendikal terah bellidir. Bu sınıf sendikacılığıdır. Siyasal rejim demokratikleştikçe bu durum işçi nelişecek, yığınları sarıacak.

Simdi bütün sorun bu "terah"ten çıkarak işçi sınıfının "sendikal birliği"ni sağlamak. Birlikten yana tüm güler hep birlikte ve elele olarak.

Haydi! Bunun ilk adımı olarak NETAŞ grevleri ile dayanışmaya... Tümümüz ilk gün sigara içmiyoruz ve parasını grevçilere ulaştırıyoruz.

ulus üzerine Türkiye'de döner döner temyiz mahkemesi basıyordukları söyleyerek, "İstanbul Sıkıyönetim Anket mahkemesi tarafından verilmiş olan karar, evvelce de söyledikimiz gibi, siyasi nitelikli bir karardır. Kararı gerektiren ayrıntılarıla bilmiyoruz. Anket Yargıtı'na gittiğimize bu kararın adı bir çözüm getireceğini inanıyoruz. Hafta sonunda yurda döndükten sonra diğer DISK yönetimi kurulu arkadaşlarımızla görüşeceğiz ve bu temaslarda karar etrafı bir açıklama yapma imkânını bulacağız" dedi.

Yine aynı gün görüşlerini telefonla öğrendiğimiz DISK yürütme kurulu üyesi ve Maden İş Sendikası Genel Başkanı Vekili Kemal Dayal ise, "DISK, yüzyünlere öyeye sahip, açık faaliyet gösteren konfederat bir örgüt. Onun açıkça yapıldığı eylemlerini 141. madde içinde

karşı iş sendikalarının haklarını ve uluslararası iş sözleşmelerinin çiğnediğini belirtti.

Diğer yandan kararın duyulmasından sonra Yunanistan Uluslararası Demokrasi ve Dayanışma Komitesi (EEDDA), Atina İşçi Merkezi İnsan Deri Federasyonu, İnşaat Deri Federasyonu ve barış komiteleri ortak bir bildiri yayınladılar. DISK'in mahkumiyeti kararını, dışla birlüğünü bu politikasını protesto haklarına yönelik saldırıları insan hakları ve uluslararası anlaşmalarda imzası olan bir ülke olan Türkiye'deki son tutuklamaları da kınadığı ve tüm politik tutuklulara genel affın istendiğini bildirdi. Atina'daki türk elçiliğine götürülen komite-nin elçilişi sokulmadığı ve bildirinin kopya yapıldığına da Yunanistan temsilcimiz tarafından bildirildi.

Yargıtı karar. Zımın karıştırmış yarılandı. Türkiye Yunanistan'ın bir nota ile protesto etti. Yunanistan Türkiye'yi sert şekilde suçladı. Her iki taraf da suçlamaları karşılıklı reddettiler.

Her iki ülkede de ordulara "alaran" verildi. Ordularda izinler kaldırıldı. Uçaklar ordan onay yapıldı, gemiler, denizaltılar harekete geçirildi. Her iki ülkede de basın ve yayın araçları bu olayları başa aldılar...

Öldürülen Türk Yürütme Kurulu'da, er Mehmet Kalyon Dıyabakır Erimli köyünde, Zisis Karayorgos ise Selanikte yasadıkdan sürece girmedikleri ilginç görüldü. Büyük türen ve büyük demeciler toprağa verildiler. Her iki ülkede de burjuva basın-yayın bunu büyük öçünde kullandı. Kamuoyunu gözyaş ve heyecana boğdu. Her iki ülkede de birkaç günlüğüne de olsa insanlara iş sorunlar, dostluk,

günışımı işi ülkelerin sanalıkları halklar arasında dostluğu getirmek için bir Dostluk Konseri kumşurlardı. Bu olay her iki ülke halkı ve aydınları tarafından çok olumlu karşılandı.

Bu tür bunalımların, kan dökümlerinin bir daha yaşanmaması isteniyorsa Özal hükümetinin ve burjuva basınının karşı propaganda derhal durdurması, silahlı kuvvetlerin psikolojisini olumsuz yönde etkilemeye son vermesi kaçınılmazdır. Bunun için de halkların dostluğunu daha da pekiştirmek ve işi halk arasında her alanda kopmaz köprüler oluşturmaktır zorunludur. Theodorakis'in başını pektiği unutturulmaya çalışılan bu saydıklar gırışını daha sıkı kucağına ve onu pratik hayata geçirmek gerekir. Theodorakis'in pağına gösterilen coşku her iki halkın kardeşçe yaşamak istediğini kanıtlıyor.

1986'da Türkiye demokrasisi güçleriyle uluslararası dayanışma

"1986'ın Türkiye demokrasisi güçleriyle uluslararası dayanışma konusunda temel belirginliği nedir?" sorusuna kısaca şöyle yanıtlanabilir: Türkiye'de "demokrasiye geçildi" diyenlerle "demokrasi yok" görüşünü savunanların bir yarışması. Bu bağlamda, 1986 büyük ve yığımsal dayanışma gösterilerine tanık olmamakla beraber, politik içerik bakımından önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl oldu.

Bu yıl Türkiye konusunu Avrupa Konseyi'nin gündeminde vardı. Bu çerçeveden bir kesim zengin daha baştan beri "kraldan fazla kral" tavır izliyordu. Ancak bir başka kesim de Evren-Özal rejiminin bazı "jestleri" ve manevraları karşısında demokrasiden döndüldü savunı savunmaya başladılar. 1987'de, özellikle bu ikinci kesimin tavırını nasıl sürdüreceği belki de en belirleyici yön olacaktı.

Diğer yanda, rejimin manevralarını gören ve aslında rejimde hiçbir nitelik değişikliği olmadığını farkedenler 1986'da daha aktif ve sert tavır aldılar. Bu aktif ve sert hareketlemeyi, rejimi savunanların çoğalmasına bir tepki olarak da açıklayabiliriz.

- Özal Londra gezisinde yoğun protestolar karşısında tam bir fiyaskoya uğkeye geri döndü. Mart ayının ilk günlerinde Türkiye'de insan hakları ihlalleri, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu genel kurulunda tartışma konusu oldu.

- Kasım ayının başlarında ise 40 ABD Kongre üyesi rejimin uygulamalarını açıkça protesto ettiler.

- Bu yıl içinde yapılan XI. Dünya Sendikalar Kongresi'nde DISK ve üyesi sendikaların çalışmalarının yasaklanması, DISK davası ve 1982 Anayasası, sendikal yasalarla getirilen kısıtlamalar mahkum edildi.

- 57'lerin Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'ndan sıkıyönetim geri alınması anlamına göre Türkiye'nin 1986'da verdiği raporları karşı rapor veren (subat

temmuz, ekim) 42 sendika ve demokratik kuruluş yöneticisinin birleşimi de çeşitli uluslararası platformlarda geniş ilgi gördü. Helsinki Watch ve Amnesty International 42'leri görüşleri doğrultusunda raporları yayımladılar. (Eylül, Kasım)

● 12 Eylül günü Bonn'da Avrupa Profesörü Martin Hirsch, SPD milletvekili Catenhausen, Yeşillerden Petra Keller, bağımsız milletvekili Gerd Bastian, Klaus Thüsing, Profesör Servet Tanilil, Türkiye'den gelen Çağrı Gazeteciler Derneği Başkanı Ahmet Abakay ve Nezat Helvacı'nın katıldığı bir basın toplantısı düzenlendi. Yine 13 Eylül günü Türkiye

Aydınlar Gırışımının çağrısı ile Frankfurt'ta "Türkiye'de İnsan Hakları Forumu" toplandı. Forum Ahmet Abakay ve Nezat Helvacı'nın yanında değişik siyasi örgütlerden çok sayıda aydın, yazar, sendikacı, göçmen örgütü yöneticisi katıldı. Her iki eylemde de Türkiye'de insan haklarının kalmadığı selgendi.

● Federal Almanya'da Eğitim Bilim Sendikası GEW ile TÖB-DER Dış Bürosu 3-5 Ekim günleri "Türkiye'deki sızde demokrasiden ve öğrencilerin örgütlenmelerine olanakları" konulu uluslararası bir konferans düzenledi. Konferansta TÖB-DER üzerindeki hakları kalmaması, YÖK'ün lüğüdölmesi, eğitim rıkpı, soven, faşist ve asimilasyoncu nitelikler den anırdılması, Kürt dili üzerindeki yasakların kalkması istendi.

1986 Avrupa'da haklarımız için önemli bir yıl

Pasaport harçları soygunu

Türkiye hükümetinin pasaport harçlarının yeniden düzenlenmesi adı altında uygulamaya koyduğu soygun, Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki yurttaşlarımız arasında protestolara yol açtı. FAC de HİDEF tarafından pasaport harçlarının indirilmesiyle ilgili imza kampanyasında 27 bin imza toplandı. Toplanan imzalar Bonn Büyükelçiliği'ne verildi.

Harçlara gösterilen tepki üzerine hükümet pasaport harçlarını kişi başına 102 DM'dan, 60 DM'a indirdi.

Yabancı düşmanlığı ve antifaşist protesto

Gerici ve faşist güçler yabancı düşmanlığını körüklemeyi 1986'da da sürdürdüler. Başını Neonazi dâzıkları çektği yabancı

düşman güçler çeşitli ülke ve kentlerde başta Türkiye'liere fiziki saldırılar yaptılar.

Hamburg'da R.Ave'nin öldürülmesini protesto ve faşist kuruluşların yasaklanması için 15 bin demokrat yürüdü. Avcı'yı öldüren dâzıkları çetesi mensuplarından bir kısmı beraat ederken, diğer bir kısmı sadece "bire" yıl hapis cezasına çarptırıldı. Gözetimci verilen cezayı bir hukuk skandalı olarak değerlendirdi.

Duisburg'da 21 Haziran günü 8 bin antifaşist, FAP partisinin yasaklanması için protesto yürüyüşü yaptılar. Çağrısını antifaşist gücünün yaptığı bu yürüyüşü SPD, DKP, Yeşiller, sendikalar,

Avustralya'da tazminatlar kısıtlanıyor

Avustralya NSW eyaleti (başkent Sidney) hükümeti iş kazası tazminatı yasasında köklü değişiklikler yapmak amacıyla yeni bir yasa tasarınsı eyalet meclisine sundu. Türküli işçiler arasında kısaca "kompa" olarak bilinen mevcut yasa göre herhangi bir nedenden ötürü iş kazası sonucu sakatlanan bir işçi işverenini ya da onun sigorta ya şirketini mahkemeye verebilir ve sakatlık derecesine göre toplu para veya haftalık ücret alabilir. İşçi kendi doktorunu seçme hakkına sahipti. İşverenin ihmalinin tesbiti halinde ödenek haftalık ücret için çalışan aldığı paraya göre ayarlanıyordu.

Özellikle sigorta şirketlerinin baskısı altında, mevcut yasanın ekonomiye "zarar" verdiğini öne süren İşçi Partisi hükümeti bu yasa değişikliğini gündeme getirdi. Dört ay tasarı hazırlayan hükümet tümünde de iş kazası mahkemelerini ve toplu para ödemesini ortadan kaldırdı. Kaza geçirenler kendi doktorları tarafından değil, kim tarafından oluşturulacağı belli olmayan sağlık komiteleri tarafından muayene edilip rapor verilecek.

Değişiklik tasarısındaki tek olumlu yenilik olan tedavi merkezlerinin oluşturulmasına karşılık eyalet hükümeti, federal hükümetin Queen Elizabeth ve Mount Wilga hastanelerini kapamasını sessizlikle geçtiyor.

Yasa tasarınsı karşı sendikalar, emek örgütleri, avukatlar ve doktorlardan gelen sert tepkiler sonucu tasarının görüşülmesi nisan ayına ertelendi. Avustralya Türküli Emekçiler Toplum Merkezi (AETED) de hukuk uzmanlarının da katıldığı bir toplantıyla yurttaşlarımızı bilgilendirdi ve bir imza kampanyası başlattı.

Bremen'de eğitim paneli

Bremen Türk-Alman Diyalog Birliği ve Köln Türkiye Öğretmenler Derneği 13 Aralık 1986 günü Bremen'de "Geçmiş perspektifleri" konulu ortak bir panel düzenledi.

Açlık grevine katılanlar Hans Günter Schramm ile birlikte.

Aile birliği için açlık grevi

Bavyera eyaletinde uygulanan evlenenlerin eşlerini Federal Almanya'ya getirebilmek için üç yıl beklemek zorunda olmalarını protesto etmek amacıyla sürdürülen çalışmalar Noel Bayramı nedeniyle etkili yöntemlerle sürdürüldü. Nürnberg Aile Birliğini Koruma Grubu 13 Aralık günü yaklaşık 50 Türk ailesinin katıldığı bir toplantıda karar aldıktan sonra 22-24 Aralık tarihlerinde sınırlı bir açlık grevi gerçekleştirdi. Altısı kadın olmak üzere 18 yurttaşımızın katıldığı açık grevi protestan kıyısı papazı Fredrich Popp, SPD, DKP, Yeşiller ve Başlı Listesi'nin adayları tarafından desteklendi. Başlı Listesi'nin eyalet parlamentosundaki parlamenterleri Hans Günter Schramm açlık eylemine bizzat katıldı.

Açlık grevinin başladığı 22 Aralık günü protestan kilisesinde yapılan bir basın toplantısında Bavyera eyaletindeki bu uygulamanın İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi, Federal Alman Anayasası ve Avrupa Konseyi hükümlerine aykırı olduğu belirtildi. Basın toplantısında SPD milletvekili Langenberger demokratik bir ülkede mevcut olan böyle bir uygulamadan duyduğu utanıcı dile getirdi. Nürnberg Aile Birliğini Koruma Grubu çalışmalarını önümüzdeki yıl daha da yoğunlaştıracak.

"Bekleyin ölürse ucuz gider"

Uzun zamandan beri aile yakınlarından uzak tek başına Karlsruhe yakınlarındaki Bretten kasabasında yaşayan bir yurttaşımız yakalandığı ağır hastalık nedeniyle son günlerini vatanında geçirmek isteyince Hristiyan alemi bile harekete geçiyor, iki saat içinde 6 bin mark toplanıyor. Stuttgart T.C. Başkonsolosluğu'na yardım için başvurulduğunda ise tiyler ürperti bir yanıltı oluyor: "Birkaç gün daha beklenirse, öldüğünde masrafı üçte bir düşer". Hayretler içinde kalan yardımseverler toplanılan parayla ağır hasta yurttaşımızı bir Lufthansa uçağıyla Türkiye'ye

gönderiyorlar.

Daha önce senelik izmini geçirmek üzere Türkiye'ye giden yurttaş orada aniden rahatsızlanıyor ve ameliyat ediliyor. İyileştiği gerekçeyle taburcu edildiikten sonra Almanya'ya geliyor. Bir süre sonra tekrar rahatsızlanan yurttaşımıza kaldırıldığı Bretten hastanesinde kurtuluşu olmayan ve hızla yayılan kanser tesbiti yapılmış kendisi de hiç olmazsa son günlerini sevdiği yerinde yaşamak geçirmek istiyor. Konsoloslardan insanlıktan son anladığını gösteren olaylar da bunun üzerine geliyor.

Grev yasasına saldırdı

Gerici Kohl hükümetinin sendikalar ve emekçilerine saldırıları bu yıl da sürdü. 1984'de hıfzıhalk çalışma süresinin kısaltılmasıyla ilgili grevlerinden yeni çıkan patronlar, politik yandaşların hareketi geçirerek grev yasasında değişiklik yapılmasını istedikler. Sendikalar grev yapamayan örgütler halinde gelecek, **Çalışmaya Tesvik Yasası**'nın 116. maddesindeki ihyalelerini istediği değişiklik tasarısı onların has adımı **Norbert Blüm** tarafından hazırlandı.

Birlik sendikası DGB'nin çağrısı üzerine FAC'nin çeşitli kentlerinde iki kez bir milyon ve bir kez de 500 bin emekçi iş bırakarak sokaklara döküldü ve değişikliği protesto etti. DGB'nin açtığı imza kampanyasına 7 milyon insan katıldı.

Gerici Kohl hükümeti emekçilerin tüm protestolarına rağmen yasa değişikliğini parlamentoda kabul ederek yürürlüğe soktu.

Göçmen işçi kongreleri

FİDEF'in düzenlediği "Gerici dönüş problemleri işçi kongresi" Köln'de yapıldı. Batı Avrupa'daki değişik görüşlü çeşitli örgüt ve kuruluşların katıldığı kongrede, işçi sorunları tartışıldı. Kongreye katılan 207 delegé Türkiye'ye dönme, arada uyum sağlamaya, dikkatli tutkide 3 yıl içinde FAC'ye geri dönme hakkının tanınması yolundaki bir karar tasarısı kabul etti.

1986 Ağustos'unda "İşçi derneklerinin görevleri, çalışma biçimleri ve gelecekteki güçlenmeler perspektifleri" konulu bir konferans FİDEF'in çağrısı üzerine

Frankfurt'da toplandı. Farklı politik görüşleri içeren geniş katılımı olduğu konferansda, örgüt temsilcilerinin konular üzerinde görüşlerini belirttiler.

Hollanda'nın Rotterdam şehrinde 7 federasyonun ortaklaşa düzenlediği "Göçmen Sorunları Konferansı" yapıldı. Benzer içerikli konferanslar diğer Batı Avrupa ülkelerinde, Danimarka, İsveç, Fransa, Belçika ve Avusturya'da da başlatılmaya çalışıldı. Göçmen işçilerinin demokratik örgütleri bu konferanslardan yeni deneyimler kazanarak çıktılar.

8 bin anlaşıldı. FAP partisinin yasaklanması için protesto yürüyüşü yapıldı. Çalışanlar anlaşıldı. Göçmenlerin yaptığı bu yürüyüşü SPD, DKK, Yeşiller, sendikalar, demokratik örgüt ve kuruluşlar destekledi.

DGB Genelik örgütünün yabancı düzenliamlarına karşı başlatılan "Sarı El" kampanyası başlatıldı. Kamppanya kapsamında "Arkadaşıma satmam" konserleri FAC'nin çeşitli kentlerinde yapıldı ve büyük ilgi gördü. Kampyananın çağrısına FAC'nin tanınmış kişileri katıldılar.

Hollanda'da başarılı grevler

Hollanda'nın Den Haag kentinde bir el fabrikasında Türkiye işçilerin başlatığı grev başarıyla sonuçlandı. İşçiler patronlara tüm isteklerini kabul ettirdiler.

Grev öncesi kaçak işçi muamelesi gören işçilerimiz İTİB ve sendikaların yardım ve desteğiyle hedeflerini ulaştılar.

Bir süre önce bir kaçak fabrikasında Türkiye işçilerinin yaptığı grevin başarıyla sonuçlanmasından sonra kazanan ikinci zafer işçilerimize cesaret verdi.

Ailenin birliği

Federal hükümetin her eyletinde değişik biçimde uygulandı, ailenin birleşimi konusu tepkilerle yola çıktı.

Nürnberg ve Münih'de oluşturulan girişimler tüm zorluklara rağmen çeşitli başarıları sağladılar. Örneğin Nürnberg'de yurtdışı edilmek üzere açığı bindirilen istenen Nevin Tuna, Nürnberg girişiminden uğurlanma sonucu, havalalanma toplanları ve uçakların birleşmesi üzerine, sınırda edilemedi ve Tuna yeniden eşine kavuştu.

Serbest dolaşım hakkı için

Yılın son önemli eylemlerinden birini Hollanda'daki yurttaşlarımızın diğer Avrupa ülkelerine vizesiz giriş için gerçekleştirdikleri eylem oluşturdu. Çok farklı politik görüşlere sahip çok sayıda işçi saatlerce Alman sınır kapısını bloke etti. Konu Avrupa Parlamentosu gündeminde getirildi.

Bremen Türk-Anıyan Diyalog Birliği ve Köln Türkiye Öğretmenler Derneği 13 Eylül 1986 günü Bremen'de "Göçer perspektifler" konulu ortak bir panel düzenlediler. Konuşmacılar olarak eğitimci Prof. Dr. Petra Kappert, Türkolog Prof. Dr. Klaus Lieber-Harkort, yazar-yayıncı Dr. Yüksel Pazarkaya, yazar Ömer Polat ve Mevlut Koca katıldılar.

Konuşların çeşitliliğine rağmen tartışmaların ağırlık noktasını anadil dersleri oluşturdu. Göçmen işçi çocukların anadillerinin geliştirilmesi için önlemler alınmadığı

taktirde, ileride yönelik kültürel çalışmaların da önkoşullarının oradan kaldırılacağı vurgulandı. Panelde Alman eğitim kurumlarında anadilin zorunlu ve sınıf geçme için iyi not alınması gerekli dersler olarak okutulması görüşü üzerinde birleşildi. Konuşmacılar her türlü istemin dayanağı olan "eşit haklar" için verilen mücadelede ve bunun bir adımı olarak yerel seçim hakkı isteminin gerçekleştirilmesini önemli üzerinde durdular.

Panelin kültür bölümünde genç saz sanatçısı Orhan Temur'un verdiği konser ilgiyle izlendi.

Eğitim Paneli'nde Yüksel Pazarkaya konuşurken.

SENDİKACI GÖZYÜLE

Hükümet kiralık işçi firmalarının destekliyor

Ümit KÖSEÖĞÜ

Günter Wallraff'ın "En Altta" kitabında sözünü ettiği kiralık işçi firmaları sahiplerinden Vogel ve Remmert'e karşı açılan dava sonuçlandı ve savcının ortaya koyduğu deliller doğrulanarak, Vogel 10 bin, Remmert ise 35 bin mark "ağır" para cezasına çarptırıldı. Ayrıca mahkeme karyayla 15 ay hapse mahkum edilen Vogel'in bu cezası, sanığın ilk kez böyle bir suç işlediği gerekçeyle, hapis yatmasına gerek kalmadan ortadan.

Düşünebiliyor musunuz? Yüzlerce kiralık işçinin sağlığı ve hatta yaşamını tehlikeye sokan ve bu işi yıllardır sürdüren iki insanı lüccan bütün bu yaptıklarını "cezasız" 45 bin mark ile ödemeyi oluyordu. Ortada ki lüccar hakkında ne meslek yasağı, ne kiralık işçi çalıştırma izninin kaldırılması, ne de firmaların kapatılması konusu yok. İnsan bu bula "Ne bu biçim hukuk anlayışı, bu ne biçim demokrasi anlayışı" diyecek geliyor.

Vogel ve Remmert'in ödedikleri 45 bin markı ucuza çalıştırdıkları kiralık işçilerden katmer katmer çok ödüklerini konusu bu çok işçiyi hastalık, kassı ve emeklikli sigortası primlerini ödemeden zaman zaman "kaçak işçi" statüsünde çalıştırdıkları gerekçe de meselenin mahkemeye taşınmasını başka bir yönü.

Mahkeme tarafından sadece para cezasına mahkum edilen firma sahipleri bu olaydan sonra, sanki hiçbir şey olmamış gibi, insan ticaretine yine, fakat bu kez biraz daha temkinli bir şekilde sürdürecekler. Taa ki, yeni faturalar, çok yeni kararlar alıncıyca kadar. O zamana kadar kiralık işçilerle sözleşmeler, bazıları yasamlarını kaybederlermiş kırım uyrunda? Verilen göstermek cezanın gücünü lüccüne

ve demokratik hukuk anlayışıyla alay ediliğine bakılacak olursa, bu Vogel ve Remmert'in sorunu olmasa gerek.

FAC'de kiralık işçi firması kuruluması ve kiralık işçi çalıştırılması 1972'de çıkarılan bir yasayla legalleştirilmiştir. Yasanın çıkarıldığı yıl olan 1972'de sayıları 10 FAC'de 145 olan bu tür firmaların, günümüzdeki gerçek sayıları bilinmemekle birlikte, ırılı ufaklı 3000'i geçkin olduğu tahmin edilmektedir. Öte yanda önemli olan firmaların sayısından öteye, bu tür firmaların kanalıyla kiralanan işçi sayısındaki, özellikle son yıllarda kaydedilen artış. Günümüz FAC'inde kiralanan işçi sayısının 1 milyonu geçkin olduğu tahmin edilmektedir.

Kiralık işçi çalıştırmanın ilginç yanı, daha doğrusu kârı yanı nedir?

Patronlar, ülkenin içinde bulunduğu ve kendilerinin sebep oldukları ekonomik kriz ve kitlesel işsizlikten en az zararlı kurtulmayı ve kendi suçlarının ağır faturasını yerli ve yabancı halka yüklemek istemektedir. Bu uygulamaların en geçerli metodlarından biri de, son zamanlarda gide rek artıran bir biçimde kullanılan kiralık işçi pazarlamasıdır.

İşçi kiralamasının amacı: Çalışacak işçi sayısının patronun işi ihtiyacına göre ayarlanması yoluyla, masrafların kısıtlanması. "Kadrolu işçi" sayısının azaltılması ve sendikalar hareketi parçalanmasıdır.

Kiralık işçi çalıştırma: Modernleşme ve yeni teknolojilerin getirdiklerine uyum düzmeceyle, amaçsızca uygulanan rasyonelleşme ve patronlara, işçi ihtiyacını istediği sayıda tutma olanağını vermektedir. Böylece işten çıkarmaların "ayak bağı" olan yasal sorumluluk ve toplu söz-

leşmelerin getirdiği koruyucu maddeler sendikacı aşmaktadır. Bunun sonucu olarak da, kiralık işçiler "kadrolu işçilere" tercih edilmektedirler.

Kiralık işçiler, kadrolu işçilere oranla ucuzdur. Çünkü patronun kadrolu işçilere vermek zorunda olduğu, 16 haftalık yıllık izin ve izin parası, 13 aylık ödemesi, hastalık halinde ücretin 6 hafta süreyle patronca ödemesi zorunluluğu, yıllık ücret zamları, mesai ücreti, ek izinler, ek ödemeler, 38,5 saatlik çalışma haftası, cumartesi, pazar ve ücretli tatil günleri gibi, sendikaların uzun mücadeleleri sonucu elde ettikleri toplu sözleşme haklarını kiralık işçilere verme zorunluluğu yoktur.

İşten çıkarmalarda, işçinin çalıştığı yıllara göre ayarlanan hıvalı süresine uyuma, iş-sosyal-yasal ve mal hukuktan doğacak her türlü anlaşılmazlıkta kiralık işçilere karşı yasal yükümlülük yoktur.

Bu koşullar altında kiralık işçilerin sendikalara üye olmaları, sendikalar birliğine katılmaları ve korunması, sendikali mücadelelere katılmaları olanaksız hale getirmektedir. Sendikali kazanımları kiralık işçilerin geçeri olmadıkları, onların sendikaları üye olarak kazanmasını böylece engellenmektedir. Belirli ve geçici süre "kiralık" işçi olmaları, kitlesel işsizliğin hakim olduğu bu ülkede, onlara istemeseler bile, işyeri kaybetme korkusuyla sendikali mücadelede "karşı güç" rolünü yüklemektedir.

Bütün bunlardan sonra görülmektedir ki, mahkemeye hüküm verilen işçi firma, FAC yasalarının tanıdığı "yasal olanaklara" bakılacak olursa, bu yolda insan ticareti yapan kiralık firmalar arasında "devade kulak" bile değildir.

Yerel seçim hakkı hayal değil

Göçmenlerin sorunlarının çözülmemesi, eşit haklar elde edilemesinin yolu seçme ve seçilme hakkının elde edilmesinden geçiyor. Piri, o verme hakkına sahip milyonlarca yabancıya hiçbir hükümet, parti, politika öyle kolayca kulunğına iknaamayacaktır. Bu hakın kullanılğıdı ülkelerde somut olarak görüldüğü üzere yabancılar kendi sorunlarına eğilen, çözüm yolları arayıp, somut öneriler getiren ve bu önerilerin gerçekleştirilmesi için çalışan partilere vereceklerdir onların. Üstelik bizzat seçilecek yetkili organlarda kendi sorunlarını dile getirecek, çözüm arayacaklardır.

İlerde daha yakından tanıtmaya çalışacağımız İsveç örneği istisna olmaz üzere bu hakkın gerçekleştiği Batı Avrupa ülkelerinde tartışmalar

benzer içerikte oldu. Seçim hakkının o ülkenin vatandaşları için geçerli olduğu, yabancıların partileri tanımadığı, zaten çalıştıkları ülkenin sorunlarıyla ilgilenmediği öne sürüldü.

Biz göçmenlerin seçme ve seçilme hakkı istememizi etkili biçimde dile getirebildiğimiz yerli politik güçler arasında güçlü yandaşlar bulabildiğimiz oranda bu hakkı elde edebildik.

Federal Almanya'da yaşayan göçmen işçiler işte bu bilinçle yerel seçim hakkı için canla başla çalışıyorlar. Almanya'nın dört bir yanından bize ulaşan haberler bu hakkin elde edilmesinin bir hayal olmadığını ispatlıyor. Aşağıda Münsterli işçilerin yerel seçim hakkı kampanyası ile ilgili görüşlerini yayımlıyoruz.

SPD'nin toplantısında seçim hakkı onaylandı

Bad Kreuznach'ta SPD milletvekillerinin konuştuğu bir seçim toplantısında FIDEF'e bağlı Halk-ev temsilcisi söz alarak yabancılarla seçme ve seçilme hakkı ile ilgili sorular yöneltti. Başta milletvekilleri olmak üzere tüm salon yabancı-

cılara bu hakkın verilmesini alkışlarla onayladı.

Recklinghausen'da sembolik seçim Katılım yüzde 60

İşçilerimiz "Yerel Seçim Hakkı" belgisi altında sembolik seçime katıldılar. Bu seçimi Recklinghauser Türk İşçileri Derneği gerçekleştirdi.

di. Seçim yurttaşlarımızın yoğun oturduğu semt ve caddelerde yapıldı. 2000 civarında oy verme hakkından 1124'üne ulaşıldı. Ulaşılan herkes demekde, camilerde kahvelerde, evlerde oy kullandılar

Seçim akşamı büyük bir gece düzenlenerek seçim sonuçları kamuoyuna açıklandı. Eğer seçimi katılma hakkını olsaydı SPD 669 oy (yüzde 59,5), Yeşiller 222 oy (yüzde 19,7) Barış Listesi 115 oy (yüzde 10), FDP 25 oy (yüzde 2,2) CDU 17 oy (yüzde 1,5) almış olacaktı.

Geceye büyük ilgi gösteren Alman basın ve televizyonu çok sa

yıda gazeteci ve televizyon ekibi ile katıldı. Sonuçlar gazetelerde ve TV 3 programının "Aktuelle Stunde" yayınında yer aldı.

Geceye FİDEF Genel Başkanı Hasan Özcan ve Rotterdam Belediye Meclisi üyesi Naci Demirbaş konuşmacı olarak katıldılar. Hasan Özcan ilgi ile izlenen konuşmasında bu ülkede verilen savaşımın tü-

müne katılmak gerektiğini, yoksa bizim haklarımız için Almanları dayandırmaya çekemeyeceğimizi vurguladı. Naci Demirbaş ise Hollanda'da yerel seçilme hakkının nasıl elde edildiğini ve nasıl seçildiğini anlattı.

Gecenin kültürel bölümünde ise Melike Demirağ, Orhan Temur,

Hamdi Tanses coşku ile izlenen programlarını sundular. 350 kişi geceye katılmıştı.

"Seçime yoğun katılımın nedenlerini yorumlar mısınız?" diye dernek ikinci başkanı ve FİDEF Yönetim Kurulu üyesi **Ömer Türk**'e sorduk. Şöyle yanıtlı verdi:

"Birincisi, insanlar gittikçe bu ülkede kalıcı olduklarını anlıyor-

ülkede öncei ordularını anıyıyorlar. Anladıkları buradaki ekonomik, politik yaşama daha çok katılmak istiyorlar. İkincisi biz eskiden beri zaten geniş tabanlı bir derneğiz. Bu sonuç normaldir. Hatta şehride oturan 2000 oy hakkı olan herkese ulaşabilesek, hepsinin oyunu alacaktık. Üçüncüsü ve çok önemlisi ise şu: Somut sorunlara çok net, açık biçimde sahip çıkınca insanlar

destekliyorlar. Eskiden bir sorun etrafında insanları hareketlendireceksek, bu çok sorunu sayıp döküyorduk. İnsanlar hangisinden tutacağını şaşıryordu. Katılım daha düşük oluyordu. Şimdi ise tek bir sorun etrafında birşey örgütleyeceksek, yalnızca o sorunu öne çıkarıyor, tüm ayrıntısını, insanlara gösteriyoruz. Hareketlenme daha kolay ve çok daha vıgınsal oluyor."

Kuzey Ren Vestfalya eyaletinde Yabancılar Konseyi oluşturuldu

Kuzey Ren Vestfalya bölgesinde bulunan ve direkt yabancılar tarafından seçilen 23 kentteki yabancılar meclisi üyeleri 13.12.1986 günü Münster'de bir toplantı yaptılar. Kuzey Ren Vestfalya bölgesinde merkezi bir yabancılar konseyi organını oluşturmak amacıyla yapılan toplantıda oluşturulacak olan bu organın tüzüğü, uzun tartışmalardan sonra kabul edilerek yürürlüğe girdi. Bu tüzüğe göre oluşturulacak üst organın üyeleri direkt olarak yabancılar tarafından seçilmiş üyeler olacak ve yabancılar sayısı 50 bine kadar olan kentlerden 2 üye, 100 bine kadar kentlerden 3 üye ve 100 binden fazla kentlerden 4 üye kabilebilecek. Yabancılar

Sadiye Sevinç

Hıdır Kargūn

Mustafa Sar

“Alman hükümeti bizi mendil gibi kullanıp atamaz”

Mehmet Türker

19 yıldır Almanya'da işçiyim. Ara seçimlerde ben Türkiye'deydim. Pasaportuyla gidip başvurduğum halde seçimlere sokmadılar. Yaşım 45 olduğu halde sadece bir defa oy kullandım. Türkiye'de hakkımız yok, burada da yok. Bir vatandaş olarak hiçbir şey anlamıyoruz. Burada yaşıyoruz, seçme ve seçilme hakkımız olursa iyi olur.

Ahmet Baran

Yozgat'tan geliyorum. 60 yaşın-

Frankfurt Türk Halkevi'nin açtığı bilgilendirme masası

Secim vasasi

Seçim hakkına evet...

Yozgat'tan geliyorum. 60 yaşındayım, emekliyim. 1960'da askerdim. 400 gram tayıyla vatan bekledim. Şimdi vatanıma gittiğimde oy kullanamıyorum. Buraya geldiğimde de siz yabancısınız diye rey hakkı vermiyorlar. Lider olarak

Nurten Yıldız

Yabancılar Danışma Meclisi kampanyayı destekliyor

Hildesheim'de yerel seçim hakkı kampanyası çalışmalarını sürdürmek üzere Türkçe ders öğretmenleri, Hildesheim Türkiye Halkevi, Türk Kadınlar Grubu, Yabancılar Meclisi Türk üyeleri temsilcileri ile Gençlik Dairesi'nde görevli Selma Schoen'in katıldığı bir komite oluşturuldu. Komitenin katılımlara açık olduğu ve genişletilmesinin arzulandığı açıklandı.

Komite kampanya ile ilgili olarak bir imza kampanyası açtı. Yine komitenin isteği üzerine **Yabancılar Danışma Meclisi** yerel seçim hakkı kampanyasını destekleme kararı aldı. Bu karar alınırken iki CDU'lu üye çekimser oy kullandı.

Ahmet Baran

ben Atatürk ve Willy Brandt'ı tanı-
nır. Bizler hiderimizle birlikte gele-
cek her gün zama, insan haklarına eği-
lim her gün yok, işiye hak tanıma yok.
Bizim hakkımız nasil müdafaa
edeceğiz. Alman hükümeti kendi
çakırlarına göre hareket ediyor.
Bizler bir insan olarak düşünmü-
yoruz. Türkiye'de Almanci oluyoruz,
burada Ausländer. Ne bizim devlet-
imiz, ne de Almanya bizi ciddiye
alıyor. Biz iki devlet arasında or-
tada kaldık. Almanya'ya geldiğim-
de Almanya harabe gibiydi. Al-
manya'yı bu duruma bizler getir-
dik. Bugün müfakat olarak bizleri
geri göndermek istiyorlar. Sizin
hakkımız olsaydı biz de bir hak id-
dia edebilirdik.

Nurten Yıldız

7 senedir Almanya'dayım. Uzun seneler Almanya'da yaşayan yabancıların politik yaşama katılmaları gözardı edilmiştir. Yabancıların seçme ve seçilme hakkı olmalıdır. Çünkü yabancılar da aynı Almanlar gibi vergi ödüyorlar. Alman ekonomisine katkıda bulunuyorlar.

Sadiye Sevinç

15 senedir Almanya'dayım ve bir elektrik firmasında çalışıyorum. Güzel birşey, bizlerin seçme ve seçilme hakkının olduğunu düşünüyorum. Fakat bunu bize vermiyorlar. Biz istemediğimiz süre de vermezler. Bu hakkı elde etmek için mücadele etmek gerekmektedir.

Macit Yalçın

20 senedir Almanya'dayım. Serbest meslek sahibiyim. Burada birçok sorunumuz var. Bir-iki örnek vermek gerekirse: Çocuklarımızın eğitim sorunu, işsizlik, yabancı düşmanlığı gibi. Bu sorunlarımızı başa gelen iktidarlar şimdiye kadar bir çözüm bulamadılar. Eğer seçimi hakkımız olsaydı bizi daha ciddiye alırlar, sorunlarımızı tüm partiler oylanması almak için ilgi göstermek zorunda kalırlardı.

Mehmet Türker

Mustafa Sat

Makina mühendisliği okuyorum. 7 yıldır Almanya'dayım. Bu yabancıların en tabii hakkıdır. Biz yabancılar seçim hakkı elde ettikten sonra haklarımızı daha iyi arama olanağı bulacağız.

Hıdır Kargün

11 senedir buradayım. Yardımcı işçi olarak çalıştım. 2 sene boş kaldım. Alman hükümetinin yabancıları bir mendil gibi kullanıp atmak istemelerini uygun bulmuyorum. Seçim hakkını candan destekliyorum. Bunun elde edilmesi için elimden geleni yapacağım.

Frankfurt Türk Halkevi'nin açtığı bilgilendirme masası

Seçim yasası anayasaya aykırıdır

Yabancılarla seçme ve seçilme hakkı verilmesi için **Frankfurt Türk Halkevi** atarık ayının başından bu yana her hafta iki saatte enformasyon toplantıları (bilgilendirme masası) açmaktadır. Bu eylem seçimlere kadar devam edileceği açıklandı. Ayrıca parti ve parlamentörlere açılmaktadır. **Hessen Yabancılar Girişimi** de bu konuda bir imza kampanyası hazırlıyor.

Frankfurt Türk Halkevi kampanya ile ilgili olarak bir basın açıklaması yaptı. Açıklamada: "El Alman Anayasası'nın hiç kimsenin dilinden gelmediği yerden, irkından, inançlarından dolayı ayrıcalıklı muameleye tabi tutulmaması belirtilmiştir, dolayısıyla yabancılara oy hakkı tanımayan seçim yasasının anayasaya ters düşüştüğü; seçim hakkının yabancıların en doğal hakkı olduğuna; bu hakka sahip olunduklarında politikacıların yabancı düşmanlığın körükleyeceği; günlük yaşamın her alanında iyileşmenin söz konusu olacağı; seçim hakkının yabancıların elinde uğradığı haksızlıklara karşı bir koru olacağı ve seçici kuşullara yassamının ana koşulu olduğu" açıkladı.

Münster'deki yabancılara yerel seçim hakkı ile ilgili basın toplantısından

“Gelecek seçimlerde birlikte oy kullanmayı umuyorum”

10 Aralık günü Münster'de **Türkiye İşçiler Derneği** yabancılar yurii seçim hakkı kampanyası için ilgili bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıya SP, Münster Örgütü Şehir Meclisi Üyesi Rotland Köpsel, Yeşiller yabancılar sorumlusu **Hovale Löhrich**, Sigmamacılar Yardım Örgütü GGUA'dan **Manuel Gerdes**, Yabancılar Danışma Meclisi Başkanı Dr. **Marinos Sprianos** ve **FİDET-Türkiye İşçi ve Öğrenci Derneği** temsilcisi Arif Ünal katıldı. Basın toplantısında Brücke Uluslararası Öğrenci Merkezi Başkanı **Achim Sommer** yönetti.

Basın toplantısında Yeşiller'in temsilcisi, başta Yabancılar Yasası'nın F.Almanya'nın bir göçmen ülkesi olduğu gerçeğinden yola çıkarak değiştirilmesi ve yerleşim hakkının tanınması gerektiğini vurguladı.

Wolf-Michael Catenhusen ve Egon Bahr

SPD temsilcisi ve bir mesaj gönderen SPD milletvekili Wolf-Michael Catenhusen de yabancıların yerel seçimlere katılma hakkını savunduklarını açıkladı.

Yine Alman Sendikalar Birliği DGB Münster Warendorf Bölge Başkanı Josef Wildemann da gönderdiği mesajda gelecek yerel seçimlerde bu isteği gerçekleştirmeyi amut ettiğini bildirdi.

hakına evet...

13 Aralık günü Münster'de Türkiye İşçi ve Öğrenci Derneği bir barış ve dostluk eğlence gecesi düzenledi. 400'ün üzerinde Türkiye'den katıldığı gecede değişik folklor ve müzik grupları yer aldı. FİDEF'in başlattığı kampanya çerçevesinde yabancılara seçim hakkı konusu işlendi.

Gecede küçük bir anket ve sembolik seçim yapıldı. Türkiyeliler seçimlere bir hayli ilgi gösterdiler. Oylamaya katılan 18 yaşın üzerindeki 216 kişiden 215'i yerel seçim hakkına evet derken, bir kişi hayıryu kullandı. Oyların partilere göre dağılımı ise şöyle: CDU: 6, FDP: 0, Barış Listesi: 46, Yeşiller: 76, SPD: 88.

DGB kampanyayı destekliyor

Kaiserslautern İşçi Birliği yer seçim hakkı kampanyası ile ilgili bir imza kampanyası başlattı. Bu amaçla şehir merkezinde açılan bilgilendirme masası dondurucu soğuga rağmen büyük ilgi ile karşılandı. İmza kampanyası ev ziyaretleri ile sürdüülecek ve toplanan imzalar 15 Ocak günü Belediye başkanına verilecek. İmzalar Al-

man, Türkiyeli ve tüm yabancılar
dan toplanıyor.

Kampanya ile ilgili olarak parti ler ve DGB ziyaret edildi, destek leri alındı. DGB yönetimi bu ko nuda mart ayında bir toplantı dü zenlemeyi kararlaştırdı. Bu toplan tıya nisan ayında yapılacak eyalet seçimlerinde aday olacak milletve killeri çağılacak.

Duisburg'da basın toplantısı

FİDEF üyesi Duisburg Türkiye İşçi Derneği 3 Aralık günü yaptığı bir basın toplantısında politik hakkı kampanyasına yönelik çalışmalarını tanıttı. Bunlar arasında seçim tarihi temsilcilerinin katılacağı sempozyumun yapılması, sembolik oy kullanma ve bir anket de yer alıyordu. Duisburg'da seçmen özelliğine sahip Türkiye'li işçilere yönelik somut yardımların verildiği basın toplantısında konuyla ilgili yurttaşlarımızla yapılan görüşmelerde elde edilen deneyimler de getirildi. Yerel gazeteler DUTİD'in basın toplantısına geniş yer verdi.

IG Metall çalışma grubuyla Nikaragua'ya giden Abdullah Kıran'la söyleşi

Serpil ERYILMAZ

Sıkılacak küçük bir vidanın, gönderilecek ufacak bir yardımın bile büyük önemi var Nikaragua'da

Abdullah Kıran 1980 yılında gelişmiş Federal Almanya'ya. Babası o yıllarda Mannesmann'da işçiydi. Abdullah geldikten 1 yıl sonra mesleğe hazırlik okuluna (MBSE) gitti, sınavları vererek Daimler-Benz'in (Mercedes) Düsseldorf'taki işletmelerinde kaportaçı olarak meslek eğitimine başladı.

Sendikal yaşama aktif katılmış Abdullah, 1 yıl sonra işyerinde örgütü olan IG Metall'den kendi grubunda temsilcisi olmuş. 1984'de Gençlik Temsilciliği seçiminin

de ikinci yedek üye, 1985'de asil üye, 1986'da ise en fazla oyu alarak Gençlik Temsilciliği Başkanlığı'na seçilmiş.

Kısa sürede, yabancı bir gencin ender başarabileceği bir gelişme eğrisi bu. Üstelik Abdullah henüz 21 yaşında. İşyerinde olduğu gibi, özel yaşamında da çevresine kendini sevdirmiş. Girişken, atak, yeniliğe, öğrenmeye açık, gözleri hep pırı pırı parlayan bir genç. Onunla geçtiğimiz yaz geçtiği Nikaragua üzerine sohbet etmek için, Düssel-

dorf Türkiye İşçi Gençlik Birliği'nde buluştuk. Abdullah Temmuz 1986'da IG Metall gönüllülü çalışma birlikleriyle (brigadistler) 4 haftalığına Nikaragua'ya gitti. Elinde Nikaragua'da çektiği pek çok fotoğraf ve doküman heyecanlı heyecanlı anlatırken, bastık teybin düğmesine.

— Neden Nikaragua'ya gitmek istedin Abdullah?

— Bu güzel bir soru. Küçük bir ülke Nikaragua. Ama onlar büyük bir başarıyla, cesaretle bağımsızlıklarını kazandılar. Buna çok sevindim, şimdiki büyük saldırı, baskı altındalar. Bir yandan Kontralral, bir yandan ABD, Batılı çevreler. Gelişmeye yardıma ihtiyaçları var. Ben de elimden gelen yardımı yapmaya mecbur hissettim kendimi. 1985'de bir grup IG Metall'in aktif gençleri Nikaragua'ya gidip çalıştılar. Pratik ve moral yardımı bulundular. Bunu da duyduktan sonra IG Metall'e kendiyükte basıyordum. Başvurum incelendi ve kabul edildi.

IG Metall'den 24 kişilik bir grup gittiler. Grup Managua'da üç ayınımsı. Bir grup Tipi Tapa şehrindeki Nikaragua'nın en büyük demir çelik işletmesinde diğer iki grup şehirci ve şehirlerarası otobüs işletmelerinde çalışmış.

— Sen hangi gruptaydın, günlük çalışma yaşamın nasıldı?

— Temmuz 1986'da Kontralral W. lili yakınlarında sivil bir kamyonu saldırmışlar ve 3'ü brigadist 5 kişiyi öldürmüşlerdi. Bu saldırıda ölen Bernd Koberstein'in Nikaragua'ya gitmeden önce yapılmış bir söyleşi de gazetecimizde yayınlanmıştı. O sıralarda Managua'da olan Abdullah olayı şöyle anlatıyor.

— Gittiğimiz ikinci haftasıydı. Koberstein'in ölümünü ZDF'den bir gazetecinin tahirhaneye ettiği

Managua'daki şehirlerarası otobüs işletmesinde çalışan işçiler ve aileleri şenlikte

Devrimden sonra dikilen bir aurt

— Ben şehirlerarası otobüs işletmesinde çalıştım. Mesleğim kaportaçılık. Tahirhanede 8'den 17'ye dek çalışıyorduk. Bozulmuş otobüsler geliyordu, ustabaş nelerin tamir edileceğini gösteriyordu. İlk hafta 14 yaşındaki yardımcım Gillermo ile birlikte çalıştık. Gillermo bende ömrüm oldukça unutamayacağım izler bıraktı. 9 yaşında başlamış çalışmaya, yoksul bir ailenin çocuğu. Çekirdekten yetişmiş meslekte anlayacağınız. O bana otobüs kullanmayı, ben de ona karoserinin nasıl taşlanacağını öğrettim.

— Temmuz 1986'da Kontralral W. lili yakınlarında sivil bir kamyonu saldırmışlar ve 3'ü brigadist 5 kişiyi öldürmüşlerdi. Bu saldırıda ölen Bernd Koberstein'in Nikaragua'ya gitmeden önce yapılmış bir söyleşi de gazetecimizde yayınlanmıştı. O sıralarda Managua'da olan Abdullah olayı şöyle anlatıyor.

— Gittiğimiz ikinci haftasıydı. Koberstein'in ölümünü ZDF'den bir gazetecinin tahirhaneye ettiği

gadistlerin hedef alındığını tartıştık. Kontralral'ın amacı Nikaragua devriminin maddi ve manevi uluslararası dayanağıyla desteklenmesini engellemektir. Sonra duyduk ki bu saldırıdan bir hafta sonra Hamburg'dan 55 kişilik bir grup Nikaragua'ya hareket etmiş. Çok sevindik. IG Metall çalışma grubu olarak, bir açıklama yaptık. Öleni kinadığımızı, brigadist gönderen ülkeleri yıldırma amacını taşıdığını, bunları boşa çıkartmak için herkesin elinden geleni yapmasını istedik. Bu açıklama tüm IG Metall şubelerine gönderildi.

— Sandinist gençlikle görüştünüz mü söylemişsiniz. Sandinist devrim Nikaragua gençliğine neyi kazandırmış? Sorular nasıl çözülmüş?

— Aslında gençliğin sorunları ve kazanımları genel olarak tüm halk sorunlarıyla ve kazanımlarıyla özdeş. Çünkü halkın yüzde 70'i, 30 yaşın altında. İki cepheye sava-

Abdullah Kıran şiyorlar. Yani savunma cephesindedir.

günç olan yanıtlar verdi. Örneğin, "Genç bir halkız, bu nedenle gençlik örgütlenmek çok önemli bizim için. Sımdiki gençlik içinde çalışan kadrolarımızın niteliklerini her yönde geliştirme çalışıyoruz. Örneğin, onlar, okullarda en başarılı öğrenciler, en iyi danseden, en iyi beyzbol (Nikaragua'nın ulusal sporu) oynayan gençler olmalılar," demişti.

— Son olarak, okurlarımıza iletmek istediğin şeyler var mı?

— Sadece çalışma saatleri içinde değil, tatil zamanlarında da Nikaragua halkını yakından tanıma fırsatı buldum. Zaman zaman işyerindeki arkadaşlarla eğlence düzenledik, bir hafta sonu birlikte Pasifik kıyısına gittik. Turizm gelişmiş, ben çok şaşırdım. Büyük, herkesin rahatlıkla girebileceği, halka açık 4 otel vardı. Sadece ailelere yatacak 4 yatak bulabildik. Nikaragualı iş arkadaşlarımla gece yitirdiğimiz altınla, kumsalda birlikte yitirdik. Lisan sorunu vardı, ama öy-

Abdullah Kıran bir ay Nikaragua'da çalıştı.

IG Metall çalışanı grubu Nikaragua'daki iş arkadaşlarını yakından tanıyabilmek, kaynaşabilmek amacıyla hafta sonları iki kez eğlence düzenlemişler. İşçilerin çocukları için yapılan çocuk sevgiliği için, brigadistler yanlarında götürdükleri kişisel eşyalarını biraraya toplayıp, şen çakılı yapmışlar. Nikaragualıların büyük bir sevinçle kuyruğa girip bilet için verdikleri para 2 uzman işçinin masasına ulaşımsa. Bu paralarla çocuklara yiyecek, içecek alınmış. Gün boyunca çocuklar, aileler hep birlikte eğlenmişler.

DIYARBAKIR MEKTUBU

Baştan başa bir toplama kampı

Diyarbakır şehir merkezinde polislerin yaptığı baskı ve zorbalığın haddi hesabı yok. İşsizliğin hengün bir çığ gibi büyümeğe olduğu Diyarbakır'da kahvehaneler miting meydanları gibi tiklim tiklim doluyor. Sabahın erken saatlerinden gece saat 24'e kadar tüm kahvehanelerde oturma için kürsi-sandalye bulmak bile kimi zaman mümkün olmuyor.

Diyarbakır'da kahvehanelerin bu kadar çok olması polisin de işine yarıyor. Polisler hemen hemen tüm kahvelerden istedikleri oranda haraç alıyorlar. Polisler haraç almayı öylesine yaygınlaştırmışlar ki küçük çocuklardan bile haraç almayı ihmal etmiyorlar. Bu nedenle daha küçük çocukların da emek kavgasına girip simit satan, sakız satan, boyacılık yapan çocuklar polisleri görürnce kaçacak delik arıyorlar.

"-Gel ulan boyacı al şu ayakaklıları boyat, iyi boyala eşek öglü eşek, hayvan" diyor polisler.

Boyacı çocuklar tir tir titremeye başlıyorlar. Para almak istemek kimin haddine düşmüştü. Yanlışlıkla yive durumu bilmenden birer çakar da polislerden para isterse;

"-Ulan hayvan, eşek öglü eşek polis olduğumuzu biliyoruz

musunuz?" diyerek başlıyorlar dövmeyle.

Diyarbakır'ın bakkalı, kahvecisi, lokantası, pastanesi kısacası tüm Diyarbakır esnafı polisin baskı ve haraçlarından el aman ediyor. Rüsvet, haraç, her çeşit ahlaaksızlık, zorbalık, hakaret günlük yaşamın bir parçası gibidir. Diyarbakır'daki hemen hemen tüm polislerin kahvesi, çayı, pastanesi, lokantası, içkisi, çerezi kısaca ne kadar ihtiyaçları varsa bedavadır.

Polisler şehir içi çalışan ulaşım araçlarına binince para vermez, kimse de istemeye cesaret edemez.

Bölgeye gelen polislerin, soyabayan erici çoğunluğu birkaç yıl içinde köseyi döner. Bölgeden ayrılmaları tırları doldurup götürürler. Üstelik bütün bunları hiç gizlemeden yaparlar. Arkalarında Evren-Özal rejimi durdukça zaten gizlemlerine de gerek yok. Evren-Özal rejiminin polisleri sadece bunlarla da yetinmiyorlar. Çok sayıda hırsız şebekeleri oluşturmuşlar. Bu hırsız şebekelerine içeri girip çakmış ilericiler-yurtsever, demokrat kişilerin evlerini soyuyorlar. Bir işte çalışan yurtseverlere ise işinden kaçırarak işçi lümpenleri saldırıyorlar. Dilenci v. kılığına girerek halkın arasından dilencilik yapıyorlar. Bu

şekilde birçok insanı yakalayıp götürdüler.

Geceleri saat iki-üç sıralarında tutuklu veya içerden çakmış ilericilerin evleri basılıyor. Geceleri polis kapıyı çaldığı anda kapının açılması şarttır. Birkaç saniye geçicence kapıyı darımadığını ediyorlar.

Diyarbakır Diele üniversitesinde herkesi zorla mescede çağırıp namaz kıldırıyorlar. Öğretim üyesi, profesörü, öğrencisi, ün-

versi personeli herkes mescede gitmek zorunda bırakılıyor.

Geçtiğimiz günlerde bir namaz sırasında imam "Kalkın imansızlar ne duruyorsunuz. Bulgaristan'a Afganistan'a yürütün" dedi. Baskı ve zorbalıkla oraya götürülmüş kimselerden hiçbirinin bu sözlerine ilgi göstermedi. Hatta kimileri "Bu burada Afganistan'da, Bulgaristan'da" diyerek yüksek sesle düşünceleri-

Tüm Türkiye Kürdistanı'nda polis, jandarmaların, komandoların, özel terör timlerinin baskı ve zorbalıkları, operasyonları dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır.

-Aslında gençlerin sorunları ve kazanımları genel olarak tüm halkın sorunlarıyla ve kazanımlarıyla özdeş. Çünkü halkın yüzde 70'i, 30 yaşın altında. İki cephede savaşıyor Nikaragua halkı. Bir yandan büyük devlet işlemlerinde, kooperatiflerde, yani üretim cephesinde. Üretim artırmak, halkın yaşam düzeyini yükseltmek birinci hedefleri. Diğer yandan Nikaragua'da şöyle bir korku var. Kontralar ne dilerse beklüyor. Ellerinde silah 24 saat işyerlerini, tarlalarını koruyorlar. Batılı çevrelerden, ABD'den desteklenen hoşnutsuzluk yaratma çabalarına mahal veremeyecek çab-

Abdullah Kuran şiyorlar. Yani savunma cephesindedir.

Nikaragua gençliğinin sorunlarının başında eğitim, sonra işsizlik ve sağlık sorunu geliyor. Okuma-yazma oranı devrimden önce çok düşmüştü. İlan edilen okuma-yazma seferberliğiyle bu oran yüzde 80'e yükseldi. Eskiden paralı olan yüksek öğreniminde tek koşul sınavları kazanabilmekti.

Sandisint gençlik yabancılara sunulmuş ile götürüştü. Ben Nikaragua'da gençlik öğütlenmesini mek ediyordum. Benim için çok il-

Fırat DİLGEŞ

Bremen'de Ruhi Su Gecesi'nin yankıları sürüyor

FİDEF üyesi Bremen ve Çevresi Türk İşçileri Derneği'nin 29 Kasım 1986 günü düzenlediği "Ruhi Su Gecesi"nin başarısı Bremen'de hâlâ dillere dolaşıyor. Radyo Bremen tarafından kaydedilen gecenin hazırlıklarının uzun süre öncesinden başlamasının başında en büyük rolü oynadığı belirtiliyor. Hazırlıklara yaklaşık 60 kişinin katıldığı gece öncesi sahnede sergilenen profesyonelliğin sağlanabilmesi için çok kez provalar yapıldı. Bremen'de ilk kez bir yabancı kuruluşun düzenlediği gecenin tüm bileti ve daha günlerce öncesinden satılmıştı. 600 kişi alan Schaumburg salonu dolduktan sonra gelen çok sayıda insan program izlemeyen dönemce zorunda kaldı.

İki Türküyle ve iki Alman sunucunun yönettiği programın tanınmış ozanlarından Yaşar Miraç, Atıl Behramçinoğlu'nun yanı sıra Heval yörünimindeki koro büyük ilgi gördü. Türkolog Profesör Klaus Liebs-Hartort Ruhi Su'yu yakından tanıyan bir kişi olarak bir konuşma yaptı. Program sırasında çit çakılan salon gece bittiğinde dakikalara süren alkışlara tam oluyordu.

■ Ocak-Ağustos döneminde, Merkez Bankasının kamu kesimine açtığı kredilerin miktar yüzde 17,3 ve özel sektöre açtığı kredilerin miktar ise yüzde 57,6 oranında artış gösterdi.

● 1986 yılında, 15 dolayında holding ile bazı büyük şirketlere, icra ve iflas işlemi yapılırken, yılın ilk dokuz ayında, orta ve büyük boy 1055 işyeri iflas ederek, kepenk indirmek zorunda kaldı.

tiğimiz günlerde halk mahkemesinin 30 yıl mahkum ettiği **Hasenfus**, Nikaragua Devlet Başkanı Ortega'nın isteğiyle serbest bırakılıp, ABD'ye geri gönderildi. Bu eylemle Sandinist yönetim, ABD ile sorunlarını barışçı ilişkiler içinde çözme yönündeki iyi niyetini göstererek dünya kamuoyunda olumlu tepkiler aldı.

Dünyamıza sahip çıkmak, nükleer uçurumdan uzaklaşmak ve insanca yaşamak için...

Gorbaçov: "Batı'ya sıkılmış yumruk gösteriyoruz, dost elimizi uzatıyoruz"

Haydi 1987'ye!..

Filiz KARDAM

1986 herhangi bir yıl değildi. Birleşmiş Milletler'in bu yılı barış yılı olarak ilan etmesiyle birlikte tüm dünya halklarında 1986'da barış yolunda önemli adımların atılması umudu doğmuştu. Öyle ya, yılın belgisi, **"Barış ve insanlığın geleceğini korumak"** idi.

Geriye dönüp şöyle bir bakarsak 1986'ya, 1 trilyon dolardan daha fazlasının silaha ayrıldığı, 100 milyon insanın silah üretiminde çalıştığı, Reagan yönetiminin ısrarla atom denemelerini sürdürdüğü, SALT-2 anlaşmasını tek tarafı çiğnediği, SDI projesine büyük fonlar ayırdığı, Nikaragua'da, Afrika'da, Afganistan'da, Ortadoğu'da çatışmaya sürekli köriklediği, Libya'ya iki kez hava saldırısı düzenlediği, terörizme karşı savaş adı altında terörü abıdileğine kışkırttığı koşullarda, **"Bir de adı barış yılı olmasaydı ne olacaktı?"** diye düşünmek mümkündür. Hele bir de bunlara, yaşamı boyunca kalıcı ve adil bir barıştan yana mücadele etmiş olan İsviç Başbakanı Olof Palme'nin yine bu yıl içinde öldürülmesinin aybı da eklenmişse...

1985, barış umudunu güçlendiren bir zirve toplantısıyla bitmiş, 1986'ya Cenevre'de yaratılan ruh ile girilmesine karşın silahsızlanma aşısından beklenen sonuçlar alınmamıştır. Ama bu kadarlık söyleyiş geçerse, gerçeklerin önemli bir kısmına gözümüzü kapamış oluruz. 1986, dünyamızda çok geniş güçlere nükleer silahsız bir dünya yaratmanın hem olanaklı, hem de bir o kadar zor olduğunu gösterirken, zorlukların kaynağında yatan güçleri de çok daha iyi tanıtmıştır. Bu, başla başına bir kazanımdır.

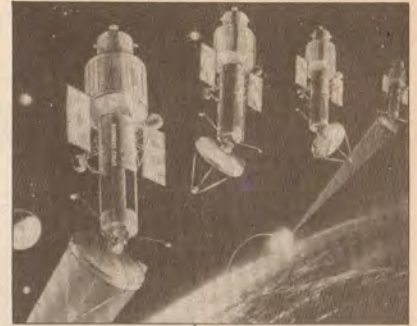
Ote yanda, yönetimlerin barış konusunu **"sözde"** bıraktığı, ülkeler dahil dünyanın dört bir yanında haklar, ulusal ve uluslararası düzeyde binlerce toplantıda savaş ve barış sorunlarını işlemişler, barış konusu çeşitli ülkelerden, farklı politik görüş, din ve mesleklerle sahip insanları arasında köprüler kurmuştur. Bu çalışmaların sonuçları insanlığın barışçı geleceğine doğru giden yolun taşlarını döşemektedir.

Elimizde barış yılının tüm faaliyetlerine ilişkin bir döküm henüz yok. Ama yılın bilançosu yapıldıkça, küçük çocukların barış için çizdiği resimlerden, binlerce kişinin birlikte söylediği türkülerle, atom üslerinde kurulan çadırlardan Pentagon'u saran insan zincirlerine dek barış için üretilmiş her düşünce, gerçekleştirilmiş her eylem, harcanan her kuruş, her insanın şu ya da bu biçimdeki katkısı kazanç hanesine kaydedilmelidir.

1986'nın başında, 2000 yılına dek dünyayı atom silahlarından arındırmanın programını ilan eden Gorbaçov şöyle diyordu: **"Biz, 1986'nın yalnızca barışçı bir yıl olmasını değil, bizi barış ve nükleer silahsızlanma yolunda 20. yüzyılın sonuna dek götürcek bir yıl olmasını diliyoruz."** Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist ülkeler topluluğunun bu yönde yapıcı önerileri ve kararları, barış gücünün olanaklarını genişletmiş, onları için esin ve güç kaynağı olmuştur.

1986'da yaratılan bu olanaklar, edinilen zengin deneyim ve birikimi 1987'de değerlendirilebilecek miyiz? 1987 yıl atom denemelerini durdurulduğunu, uzayda silahlanmanın önüne geçildiği, olum araçlarına harcanan milyarların ete, süte ekmeğe dönüştüğü, uluslararası ilişkilerde çağın koşullarına uygun yeni anlayışların yerleşmeye başladığı bir yıl yapabileceğimiz miyiz? Geleceğimiz için daha kararlı, daha yaratıcı çaba harcamaya, daha cesur adımlar atmaya hazır mıyız?

Öyleyse haydi 1987'ye!..

Geleceğe uzanan bir tehlike:

ABD'nin

Yıldızlar Savaşı Projesi

Dünya kamuoyunun çoğunluğunun karşı olduğu SDI projesine geçtiğimiz yıl içinde İngiltere'den sonra Federal Almanya, İsrail ve Japonya da katıldılar. Özellikle Reykjavik Zirvesi'nde dünya barış gücünün karşısına **"ABD'nin militarist planlarının yoğunlaşması bir ifadesi olarak"** çıkan silahsızlanma yönündeki somut adımların önünü tıkayan SDI'ye 1987 yılında Türkiye bütçesi kadar (Yaklaşık 5 milyar dolarlık) bir fon ayırdı. ABD'de uzay çalışmalarını pratikte dört tekel (Boeing, Lockheed, McDonnell Douglas ve Rockwell International) NASA ve PENTAGON ile birlikte yürütüyorlar. SDI'ya şimdiden 250 kadar ABD firması katılmışken, Federal Almanya'dan da MBB, Demier, Rheinmetall, Krupp-Atlas Elektronik, Siemens, AEG, Carl Zeiss, Leitz, Dynamit Nobel, SEL, Diehl, Technologiezentrum Nor, MTU'nun sipariş aldıkları açıklandı.

1986'ya damgasını vuran kararlar, umut veren öneriler, eylemler...

OCAK: Sovyetler Birliği, 6 Ağustos 1985'de başlattığı atom denemeleri moratoryumunu tek taraflı olarak üç ay daha uzattırken, dünya çapında silahsızlanma için de 2000 yılına dek üç aşamada dünyanın atom silahlarından arındırılmasını amaçlayan yeni ve kapsamlı bir plan önerdi. Tüm sağduyulu güçleri etkileyen öneri, SPD silahsızlanma uzmanı E.Bahr tarafından **"nefes kesici bir perspektif"** olarak değerlendirildi. Sovyetler Birliği bu önerisini, 26 Şubat-6 Mart tarihleri arasında gerçekleştirildiği SBKP 27. Kongresi'nde aldığı kararlarla pekiştirdi, sosyal ve ekonomik gelişmeyi hızlandırarak Sovyet toplumunu nitelsel yeni bir aşamaya yükseltme çabasıyla birleştirdi.

NİSAN: SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov, Atlantik'den Ural dağlarına kadar tüm Avrupa'yı kapsayan alanda konvansiyoneli silahla-

yapılan Sovyetler Birliği-ABD zirvesinde silahsızlanma açısından somut bir anlaşmaya varılana kadar birlikte, ABD'nin gerçekçi-

1986'dan...

TÜSTAV

NİSAN: SBKP Genel Sekreteri Gorbacov, Atlantik'den Urul dağına kadar tüm Avrupa'yı kapsayan alanda konvansiyonel silahların ve askeri birliklerin azaltılması önerisini yaptı.

HAZİRAN: Varşova Pakti ülkeleri Budapeşte'de yaptıkları zirve toplantısında NATO ve tüm Avrupa ülkelerine 1990 yılına dek her iki bölgenin de askerlerini dörtte bir oranında azaltmasını (toplam bir milyon asker) ve taktik muharebe silahlarının azaltmaya gidilmesini teklif ettiler.

AGUSTOS: Delhi deklarasyonu imzalayan ülkeler (Arjantin, Hindistan, İsviçre, Tanzanya ve Meksika) Meksika'nın İktisat kentindeki toplantılarını sonunda yayınladıkları Meksika Deklarasyonu'nda, her türlü atom silahını yasaklayan bir anlaşmanın imzalanmasını istediler.

Mayıs ayında atom denemeleri moratoryumunu üçüncü kez azaltmış olan Sovyetler Birliği, dördüncü kez aynı kararı alarak moratoryumunu 1 Ocak 1987'ye dek sürdürebileceğini açıkladı.

EYLÜL: 25 yaşına basan Bağlantısızlar Harekati, 1-6 Eylül tarihlerinde Harare'de, 101 ülkenin temsilcisiyle yaptığı 8. Zirve toplantısında atom denemelerinin durdurulması ve silahsızlanmaya ilişkin bir dizi konuda görüş birliğine vardı.

Stockholm'de üç yıldır süren, 33 Avrupa ülkesi ile Kanada ve ABD'nin katıldığı "Avrupa'da Güven Verici Önemler ve Silahsızlanma Konferansı", büyük çaplı manevraların önceden bildirilmek koşuluyla yapılması yönünde Avrupa genelliği açısından önemli bir karar alarak sonuçlandı. 1 Ocak'ta yürürlüğe girecek olan sonuç anlaşmasında ülkeler, birbirlerine karşı suç kullanılmayacağı taahhüt ettiler.

EKİM: 11-12 Ekimde İzlanda'da

yapılan Sovyetler Birliği-Arjantin zirvesinde silahsızlanma açısından somut bir anlaşmaya varılmamla birlikte, ABD'nin gerçekçi konumları alması durumunda, dünyamızda iyice doğru dönüşün adımlarını atmanın yolu da açıldı. 15-19 Ekim tarihinde 133 ülkeden 2400 delegenin katılımıyla Kopenhag'da gerçekleştirilen Dünya Barış Kongresi'nde Barış Yılı çalışmalarını değerlendirdi. Reykjavik zirvesinin açtığı olanaklardan da yararlanarak daha geniş güçlerin SDI'ya karşı ve atom denemelerinin durdurulması için seferber edilmesi perspektifi çizildi.

KASIM: 27 Kasım'da Delhi'de Sovyetler Birliği ve Hindistan, nükleer silahların kullanılmasını ve kullanılmasını yönündeki tehdidi yasaklayan uluslararası bir anlaşmanın imzalanmasını öneren ortak bir çağrı yaptılar.

ARALIK: Güney Pasifik'te atom silahlarının depolanmasını, denemesini ve nakliyesini yasaklayan, ve 1985 yılında Avustralya, Cook Adaları, Fici, Kiribati, Batı Samoa, Yeni Zelanda, Tuvalu gibi ülkeler tarafından üzerinde anlaşmaya varılmış olan karar yürürlüğe girdi.

VE 18 ARALIK 1986, 17 AYDIR SÜREN SOVYET ATOM TESTLERİ MORATORYUMUNUN BİTİMİNE İKİ HAFTA KALA: Sovyetler Birliği, eğer ABD atom testlerini durdurduğunu açıklarsa, moratoryumun süresince ilan etti. Bilindiği gibi ABD, moratoryum süresince 24 atom denemesi yapmış bulunuyor. Sovyetler Birliği'nin açıklaması dünya kamuoyunda olumlu yankılar yarattı. ABD Temsilciler Meclisi'nin 120 üyesi de Reagan'a atom testlerini durdurması için mektup yazdılar.

GÜNEY AFRIKA: Geçtiğimiz yıl içinde, ırkçı rejimin cinayet diye nitelendirilebilecek saldırganlığı karşısında bile başta Reagan yönetimi olmak üzere kimi Batı ülkeleri ciddi önlemler almaktan kaçınıldılar. Ancak Botha yönetiminin olanakları da götikçe daralıyor. Yükselen direniş karşısında 4,8 milyon beyaz ilk kez iktidardan ciddi bir tehditle karşı karşıya olduğunu görüyor.

DIKTATÖRLER KRİZİ

1985 biterken, Latin Amerika ülkelerinden Uruguay, Brezilya ve Arjantin'deki gelişmelerde bakarak, "artık sıra Sili'ye geldi" diyorduk. 1986'da Sili muhalefeti güçlerini ortak mücadelesi yeni boyutlar kazandı, ülkede yığılsan bir halk ayaklanmasının yolları açıldı. Eylül ayı başında diktatör Pinochet'e bir suikast girişiminin bulunuşu, kendisi kolundan yaralanırken, yedi koruyucusu öldü. Eylemi, Manuel Rodriguez Yurtsever Cephesi (FPMR) üstlendi. Pinochet koltuğuna konurken, ocağın sonunda Haiti'de, Duvalier ailesinin 30 yıllık diktatörlüğü, şubat ayı başlarında ise Filipinler'de 20 yıllık Marcos rejimi sona erdi. Güney Kore'de Chun Doo Hwan ve Pakistan'da Ziya-ül Hak rejimlerinin derin krizi de sürüyor.

UTANCIMIZ: İsviçre Başbakanı Olof Palme 28 Şubat 1986'da bir suikaste kurban gitti.

ABD İÇERDE VE DIŞARDA

İçerde: 33 milyondan fazla Amerikalı yoksulluk sınırında yaşıyor.

- Yaklaşık dört milyon Amerikalı evsiz barksız.
- 17 milyona bulan işsizlerin 5,5 milyonu işsizlik yardımı da almıyor.
- Her yıl yoksulluk ve umutsuzluktan 27-30 bin Amerikalı intihar ediyor.
- Pentagon, CIA ve FBI'in işlemleri sonucunda her Amerikalı için ortalama 15 dosya mevcut.

TERÖR ARTTI

1986 yılına damgasını vuran olaylardan biri de terör eylemlerinin giderek yaygınlaşması oldu. Diskotekler, sinagoglar bombalandı, uçaklar havaya uçuruldu. Çeşitli Avrupa ülkelerinde sabotaj ve suikastler düzenlendi. Terörü politik mücadele biçimi olarak reddeden sosyalist ülkeler tüm devletlere uluslararası teröre karşı birlikte mücadele etmek istediklerini açıklarken, ABD terör olaylarını Libya'ya karşı saldırı ve Suriye'ye karşı kısırlama yönünde kullandı. CIA'nın dünyanın her köşesindeki terör çetelerine verdiği destek artık gizlenemez oldu.

● AFGANİSTAN: Gözden kaçırılmak istenen gelişme. Ekim ayı içinde altı Sovyet birliği Afganistan'ı terketti. Birliklerin geri dönmeye Afganistan'da politik istikrar yönünde atılan adımlara ve Afgan silahlı kuvvetlerinin savunma gücünün yükseldiğine işaret etti. Sovyet birliklerinin bir kısmının geri çekilmesini Batı basını görmeyen gelirken, ABD'nin buna yanı sıra Pakistan'da üslenen karşı-devrimci Afgan çetelerine 200 kadar Amerikan Stinger füzesi göndermek oldu!

İRAN-IRAK SAVAŞINI KİM KÖRÜKLÜYÖR?

25 Kasım günü Washington'da yapıldığı bir basın toplantısında Reagan İran'a gizlice silah satıldığını ve bunun 1981'den beri yapıldığını kabul etti. Daha sonra ise CIA'nın İran'daki bazı hedeflere ait bilgileri Irak'a vererek ikili oynadığı da ortaya çıktı. Silahlar karşılığında alınan paralar ise İsviçre bankaları üzerinden Nikaragua'daki Kontra'lara gönderilerek bu bölgedeki çatışma körüklenmekteydi.

LIBYA'YA BİR YILDA İKİ SALDIRI

ABD-Dışarda: Kaddafi yönetiminin terörü desteklediği iddiasıyla ABD, geçtiğimiz mart ve nisan aylarında Libya'ya iki hava saldırısı düzenledi, sivil hedefler bombalandı, aralarında çocuklar olmak kaydıyla çok sayıda sivil öldü. 20 Nisan'da NATO Başkomutanı Rogers, hava saldırısının bizzat kendisi tarafından planlandığını açıkladı.

Elektron mikroskobu nedir ve insanlığa neler sağlamıştır?

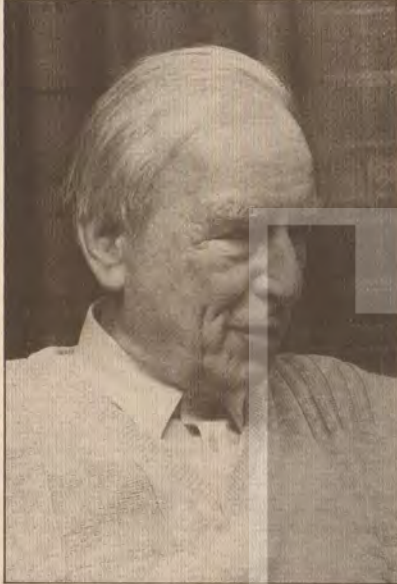
Milimetrenin milyonda biri

Fethi ARAR

İsa'dan altı yüz yıl önce Yunan filozofu Demokrit tarafından ortaya atılan atom kavramı bugün geniş anlamıyla kültürümüze iyice yerleşmiş durumda. Atom Yunanca "parçalanamaz" demek. Bu kavram Demokrit tarafından maddenin en küçük, artık daha fazla parçalanıp küçültülemeyecek parçası anlamında kullanılmıştı. Atom sözcüğü bu ilk anlamını 20. yüzyılın başlarına kadar korudu. 1920'lerde fizik bilginleri atomların da kendi içlerinde karmaşık bir yapıya sahip olduklarını, proton ve nötrondan oluşan artı yüklü çekirdeğin etrafında dönen eksi yüklü elektronlardan meydana geldiklerini gösterdiler. Böylece atomların maddenin en küçük parçacıkları olmadıkları anlaşıldı, daha da küçük parçacıkların varlığı ispatlandı.

Atom kavramı bilim adamlarının binlerce yıldır kullandıkları bir kavram olduğu halde atomları görmemizi sağlayan bir yöntem simdiye kadar bulunamamıştı. 1986 Nobel ödülünü alan fizikçilerden E.Ruska'nın 1930'larda icat ettiği elektron mikroskobu ve G.Binning ile H.Rohrer'in 1980'lerde icat ettikleri "gezzin tünel mikroskobu" tekrar tekrar atomların da görülmelerini sağlayan bilimcilerin bu emellerine kavuştu.

Uzayda, gözün alamayacağı uzaklardaki çok cisimlerini yaklaşıp, onları hareket, bileşim ve evrimlerini incelemek amacıyla insanlığı Galile çarlarından beri değişik teleskoplar yapmaktadır. Bu başarılı mikroskopsuz (makro büyüğü) araştırmaları karşın, gözümüzün sepmeyeceği kadar ufak cisimlerin incelenmesi oldukça yenisidir. Mikroskopsuz (mikro küçük) çalışmalar bilimsel merak itelemelerin yanı sıra daha bilimin, tıp, elektronik, metalurji gibi tekniklerin temel sorunlarından kökenlidir. Örneğin eskiden yüzbinlerce insan ölümüne sebep olan verem hastalası-

24 yaşında elektron mikroskobunu icad ettiği halde ancak 86 yaşında hatırlanarak Nobel ödülüne layık görülen Profesör Ernst Ruska.

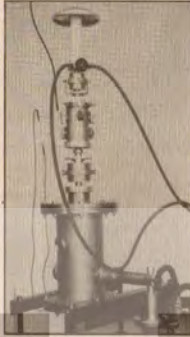
ışıkla çalışan mikroskopların büyüme gücü ancak milimetrenin binde biri (mikrometre) kadar olan cisimleri göstermeye yetiyordu. En gelişmiş ışık mikroskopları bile aşamadıkları bu sınır "çözümleme gücü" ile ilgilirdi.

Çözümleme gücü nedir?

Çözümleme gücü, iki cismin birbirlerine yaklaşıp da hala iki ayrı cisim olarak görülüp görülmediği en küçük uzak-

İşık yerine elektronlar

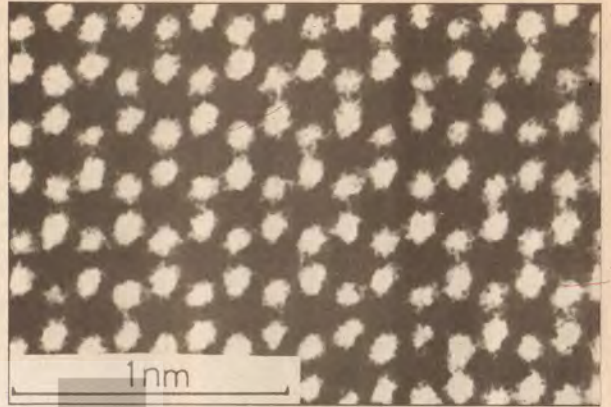
1926 yılında L. de Broglie her parçacığın, bu arada elektronların da bir de dalga özelliği olduğunu göstermişti. Ancak elektronların dalga uzunluğunun dalga uzunluğundan çok daha kısa. Hızlı elektronların dalga uzunluğu mikrometrenin yüzünde biri kadar. Bu yüzden ışık yerine elektronlardan yararlanılan bir sistemin çözümleme gücü ışıkla çalışan mikroskopların yaklaşıp bir misirdir. İşte elek-

Resimde modern bir elektron mikroskobu görülmüştür.

ışık mikroskobunda olduğu gibi cisimlerin büyüme amacı için kullanılabilirler. Bu fikirleri 1932'de yayımlayan Ruska, 1933'te bu ilkelere dayanan ilk elektron mikroskobunu yapıp kullanmış. Bir katottan yayılan elektronlar büyütülmek istenen cisimden geçerken bu cisim oluşturan atomların çekirdek ve elektronlarından fark olarak etkilenirler. Manyetik bobinler vasıtasıyla odaklanarak televizyon ekranı gibi bir ekrana yansıtıldığında bu cisim büyütülmüş olarak resmederler.

Elektron mikroskobunun sağladığı imkanlar birçok bilim dalında yeni yeni keşiflere yol açtı. Örneğin virüslerin keşfi elektron mikroskobuyla oldu. Biyolojide hücre çekirdeklerinin incelenmesi, genetikteki modern keşifler, bunları hemen hepsi elektron mikroskobuna dayanmaktadır. Günümüzde elektron mikroskobunun geliştirilip hem temel hem de uygulamalı bilimlerde kullanıldığında başı sıraya, olanağını atom silahları yapımı yerine atılımın resmetmeye kullanan Japonya almaktadır. Buna karşılık bu-

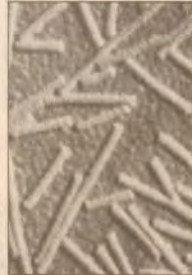
Yazı yazarken bu atomlardan yararlanıyoruz! Resimde bir grafit kristalinin yüzeyindeki karbon atomlarını görüyorsunuz. Grafit bir cins kömürdür. Bildiğimiz kömürden farkı, grafitteki karbon atomlarının altıngelemlerden oluşan (petek gibi) bir örgü halinde birbirlerine kenetlenmiş olmalarıdır. Resimde bu altıngelemler yapı ve bu "petekçi" oluşturan atomlar birer beyaz nokta halinde görülmüştür. Bu yapıyı sayesinde grafit çok ince tabakalar halinde ayrılmaya elverişli bir maddedir ve örneğin kurşun kalemde uçlara kullanılır. Resmin sol alt yanındaki çizgi bir nanometrelik uzunluğu gösteriyor (1 nanometre = milimetrenin milyonda biri).

Elektron mikroskobu sayesinde bilim adamları mikropardan da daha küçük olan virüsleri keşfettiler. Virüsler gripten AIDS'e kadar bir çok hastalığa sebep olabiliyorlar. Fotoğrafta bütün bitkisine musallat olan bir virüs cisminin 220.000 kere büyütülmüş fotoğrafını görüyorsunuz.

gün dünyamız her ülkesinde bile mikroskopsuz tarıma amacıyla başıyalla kullanılan bu icadın ancak 50 yılı sonra Nobel ödülü ile ödüllendirilmesi her halde bilim politikasının sonucudur.

Gezzin tünel mikroskobu nedir?

Bir yüzeyden ona neredeyse deyecek kadar yaklaşılan sıvı bir ucu, bunlara uygulanan gerilime orantılı bir elektrik akımı geçer. Diğer bir deyişle yüzeydeki elektronlar aradaki boşluğu atlayarak sıvı ucu geçerler. Fizikte bu akıma tünel akımı denir. Bu tünel akımının genliği yüzeyin bazı özelliklerinin yansıması, çok duyarlı ola-

rak yüzeydeki atomlarla sıvı uç arasındaki aralığa bağlıdır. "Bit" ismi verilen bu uç, yüzey üzerinde gezdirildiğinde yüzey atomları kristal örgü içinde engelbiri bir şekilde sıralandıklarından, tünel akımı sürekli değişiklikler gösterir. Böylece bu tünel akımının gücünü ölçerek yüzeydeki atomların yerlerini teker teker bulmak mümkün oluyor. Gezzin tünel mikroskobunun çözümleme gücünü, hem gezdirilen ucun sıvılığı, hem de ucun

uç boyuttaki (sağ, sol, derinlik) konumunu saptama duyarlılığı sınırlar. Diğer bir deyişle, bu özelliklere dayanan bir mikroskop yapabilmek için bir yandan çok sıvı bir uç yapabilmek, öte yandan da bu ucun yüzey üzerinde çok küçük (iki atom arasındaki mesafeden daha küçük) adımlarla dolanmasını sağlayabilmek gerekiyordu. Aşılması gereken en büyük engellerden biri, sıvı ucun çevreden gelen etkilerle titreşmesini önlemektir.

1972'de R. Young, J. Ward ve F. Scire'non geliştirdikleri ilk aygıtın çözümleme gücü atomları resmetmekten uzak kalıncı. Ancak 1982'de G.Binning, H.Rohrer, Ch. Gerber ve E.Weibel'in çalışmaları, dış dünya titreşimlerini sönmüştür, çözümlemeyi nanometrenin (metrenin milyarda biri) altına indirmişti. Değişik kristal yüzeylerini inceleyen bu grubun çalışmaları da bu ya Nobel ödülü kazandı. Resim grafit kristal yüzeyindeki atomları göstermektedir.

Bugün fizik bilimi atom boyutlarını çoktan aşmıştır, çekirdek parçalanıp, çekirdeğin yapı taşlarından biri olan kuarklar incelenmektedir.

küçük) mikrokozmos (mikro küçük) çakışmaları bilimsel merak iletemlerinin yansıması dağla bilimlen, top, elektronik, metalurji gibi tekniklerin temel sorunlarından köklerini. Örneğin eskiden yüzbinlerce insanın okumaya sebep olan verem hastalığı ancak bakterisi mikroskopla gözlemlendikten sonra bashedilebilmiştir.

Küçük cisimleri incelemek için ilkin büyüteç denen mercekler kullanıldı. 16. ve 17. yüzyıllarda Batı Avrupa'da birkaç tane mercekten oluşan mikroskoplar geliştirildi. Ne var ki

Çözümleme gücü nedir?

Çözümleme gücü, iki cismin birbirlerine yaklaşıp da hala iki ayrı cisim olarak seçilebildikleri en küçük aralık olarak tanımlanır. Çözümlemeyi sınırlayan ise cisimleri resmetmekte kullandığımız ortamın dalga boyudur. Bir büyüteçte, bir mikroskopta bu ortam ışık olduğundan, en gelişmiş ışık mikroskobunda bile ışığın dalga boyundan daha küçük cisimleri göremeyiz.

hızla. Hızlı elektronlar dalga uzunluğunu mikrometrenin yüzünde birer kadar. Bu yüzden ışık yerine elektronlardan yararlanarak bir sistemde çözümleme gücü ışıktan çok daha mikroskoplardan yaklaşıp bir mislidir. İşte elektron mikroskobunun üstünlüğü bu özelliğe dayanır.

Ruska, elektron optiği konusunda Berlin'deki üniversite öğrencini sıralanada uzmanlaştı. Bir dördüncü ışık demeti gibi, elektronlar da elektrik ve manyetik alanlar yoluyla saptırılabilir ve odaklanabilirler ve bu yöle

de elektron mikroskobunun geliştirilmesi hem temel hem de uygulamalı bilimlerde kullanımasında baş sırayı, olanaklarını atom silahları yapımı yerine atomları resmetmeye kullanan Japonya almaktadır. Buna karşılık bu-

elektrik akımı geçer. Diğer bir deyişle, yüzeydeki elektronlar aradaki boşluğu atlayarak sıvı uca geçerler. Fizikte bu akıma tünel akımı denir. Bu tünel akımının genişliği yüzeyin bazı özelliklerinin yansıması, çok duyarlı ola-

siklikler gösterir. Böylece bu tünel akımının gücünü ölçekler yüzeydeki atomların yerlerini teker teker bulmak mümkün oluyor. Geçirgen mikroskobunun çözümleme gücünü, hem gezdirilen ucun sivrililiği, hem de ucun

lenvidir. Resimdeki kristali yüzeydeki atomları göstermektedir. Bugün fizik bilimi atom boyutlarını çoktan aşmıştır, çekirdek parçalarını, çekirdeğin yapı taşlarından biri olan kuarkları incelemektedir.

GÜLDÜŞÜN

Süleymanov ABD'ye iltica etti

Efe ansızın öfkelenildi. Çatalı tuttuğu gibi, bir efce çevikliğiyle pişaya saplayıverdi. Yemektekiler şaşkın bakkakıldılar.

"Ben de isterim. Aynısını bana da yapın."

"Ne istiyorsun oğlum? Jaguar falan mı?"

"Ne Jaguarı be'.. Elin gavurdan dömesine Kız bulup kendilerimle evlereceğim" diye beyanatlar veren sen değil misin? Oğlum ne alemde umurunda değil. Zaten alçak gazetecilerin yüzünden manken Nur'dan da öldük."

"Sus oğlum, duyacak şimdiki. Geiyor işte tuvaletten."

"Özgürlüğün tadı kenefte bile bir başkaymış."

"Aslan manevi kardeşim benim. Gel otur da, gazeteler senin hakkında neler yazmış bir bak."

Küüttü! (Bu Süleymanov'un, Efe'nin iskemleyi çekmesiyle yere düşen gövdesinin sesi.)

"Ah canım evladım, esir yavrum, oralarda oturmasını da öğrenememiş. Efe, körolasaca yardım etsene kardeşine."

"Bir yanın acıdımı halterci kardeşim? (Daha başına ne çarparlar öreceğim senin...) Otur şöyle. Bak, bak Tan" ne yazıyor hakkında: Bir sürü Bulgar kızıyla çıktı. Doğru mu bunlar. Bir de onlardan kimini aldın demişsin, alferin sana be'.."

"Ne demişim?"

"Elinin körü... Bulgar kızları nasıld? Güzel mi bari, ha?"

"Hu, hu, biz geldik.. (Bunlar da neden çıktı?)

"Manevi kaçmıyo, ben eniştin

Mehmet ESEN

kamı yapmak istiyormuş... Bulgar zulmünü ders kitaplarında yer verir misiniz?"

"Okullara halter dersini koyamam."

"Bulgaristan'da nişanlığınz kaldığı söyleniyor..."

"Neyim kalmadı ki..."

"Son soru size yapılan bu bağışları hangi alanda değerlendirmek istiyorsunuz?"

"Ne anarıştı, hangi bağış? Cebimde biraz leva vardı onu bile aldılar. Beş parasız kaldım. Ne olur beni geri gönderin. Nişanlığımı, babamı anamı öledim. Ben nişanlımı seviyorum."

"Aaa, öyle olur mu Süleyman-çığım... Biz neyiz burada... Koskaca başbakan kızız... Evliyiz ama boşanmak bir iki saatlik iş..."

Süleymanov, dul Zeynep'in üstüne doğru gelmesinden korkarak hür ABD'ye, büyük şef Reagan'a doğru yelkenleri açmaya kalktı. Ama, nerde... Kolay mı bu aile çetnesinden kurtulmak tek başına?..

"Peki Özal, siz Milli Eğitim Ba-

Sevgili çocuklar,

Biliyorsunuz bu yıl barış yılıydı. Bu yıl biterken size, yaşı küçük ama tam yılın anlamına uygun, önemli işler yapmış bir kardeşinizi tanıtmak istedim. Fotoğrafını yanda gördüğünüz *Katyay Lycheva* 11 yaşında ve Moskova'da yaşıyor. Geçtiğimiz yıl içinde *Katyay*, "Barış taşıyıcıları olarak çocuklar" örgütü tarafından verilen *Samantha Smith* ödülünü kazanarak ABD'ye iki haftalık bir gezi yaptı. ABD'de bu yük devlet adamlarından kendi yaşındaki çocuklara dek birçok kişiyle tanışıp, görüşmeler yapan *Katyay* hem tüm Sovyet çocukları adına kendi ülkesini tanıttı, hem de Amerikan halkını tanıma olanağını buldu.

Katyay Sovyet çocukları adına ABD'ye giderek ülkesini tanıttı. Katyay King-Kong'ta bir de hatıra resmi çekirdi

sokaklara *Samantha*'nın adı verilmişti. Küçük *Samantha* ülkesine döndükten sonra 1985 yılında bir uçak kazasında öldü. Ölümden sonra Sovyetler Birliği'nin onun resmini taşıyan pulları yayınladı. Sovyet çocukları onun adı-

Sovyetler Birliği'nde Samantha'nın ansısına bastırılan pul

Samantha 1983 yılında Sovyetler Birliği'ni ziyaret etti

tiği bir yıl olmasını diliyoruz. Büyükleğin bu konuda çocuklardan çok şeyler öğreneceğine inanıyoruz...

1987'nin barış, dostluk ve sevgi dolu bir yıl olması dileğiyle...

Bariş, sanat ve kültüre damgasını vurdu

"Ulusallararası Bariş Yılı 1986" kültür-sanat yaşamına da damgasını vurdu. Kültür-sanat adamları öncelikle çağlarına tanıklık eden kişiler olarak, sonra da yaşamın sevgisiyle, dostlukla yeniden üretilmesinde en duyarlı, sorumlu bireyler olarak bariş gündemlerinin ön sırasına yerleştirdiler. UNESCO'nun 1982 Ağustosunda Meksiko kentinde 2. uluslararası konferansında oybirliğiyle kabul edilen bildirisinin çağrısı, Bariş Yılı'nda kültür ve sanat adamları için daha bir önem kazandı:

"Kültür ve sanat adamları, çağdaş toplumun en güçlü öğelerinden biri konumundadırlar. Duygular ve düşünceler üzerinde, manevi ve kültürel gelişim üzerinde ve kamuoyu üzerinde büyük etkileri vardır. Bu nedenle kültür sanat adamları barişin ve kardeşliğin elçileri olmalı ve barışın ve savaşın, ölümün, yıkım ve güçlerine karşı seslerini yükseltmek zorundadırlar. (...)"

● Uluslararası Bariş Yılı ve UNESCO'nun 40. yıldönümü nedeniyle İstanbul'da, 3-10 Kasım 1986 tarihlerinde 11 ülkede 70'e yakın temsilci uluslararası UNESCO haftası toplantılarına katıldılar.

UNESCO'nun İstanbul'daki toplantılarına:

1- Bariş ve uluslararası anlayışta UNESCO'nun rolü; 2- Balkan ülkelerinde okutulan tarih ve coğrafya kitaplarında eski düşmanlıkların kıskırtan ve sovenizme yöle açan anlatımların kaldırılması; 3- Okuma-yazma kampanyaları; 4- Kültür varlıklarının korunması, konulan konuşuldu.

● Birleşmiş Milletler İnsan Hakları gününü nedeniyle düzenlenen şiiir yarışmasında, iki binin üzerinde genç şiiir arasından, Karadeniz Ereğlisi'nden Ayşe Aydiniz İngilizce yazdığı şiiirle birinci oldu.

Aynı gün nedeniyle BM'in "Bariş Şiiir Ödülü" eski kültür bakanlarımızdan Talat Halman'ın önerisiyle ünlü Yunan şiiiri Yannis Ritsos'a verildi.

güstan'da düzenlenen "Işık Göl Forumu"na katıldılar. Daha sonra bir heyetle Moskova'ya giderek Gorbaçov tarafından kabul edildiler. Türkiye'den Folklor Araştırmaları Dairesi Başkanı İrfan Nasreddinoglu, F.Almanya'dan Yücel Feyzioğlu, Azerbaycanlı şiiir Samet Vurgun'un 80. doğum yıldönümü nedeniyle Bakü'de ve Kazak'ta yapılan uluslararası toplantıya katıldılar.

● Türkiye bariş hareketi, üzerindeki ağır baskılara rağmen ve Türkiye Başbakanı Demirel'in yeniden yarınlarımları, 1986 Uluslararası Bariş Yılı'nda aydınlarımızın, bilim, kültür, sanat adamlarımızın çabalarıyla yaygınlaşmasını ve güçlenmesini sürdürdü.

– Dikkili Beledyesinin düzenlediği kültür, sanat ve düşün ağırlıklı festivali 80 bin kişi izledi. "BM Bariş Yılı 1986" konulu panelin de yer alması Dikkili Kültür ve Sanat Festivali bir bariş eylemine dönüştü.

– Bariş Demirel yöneticilerinden örnek insan ve örnek bariş savaşçısı

Özal yönetimi tarafından eski NATO Genel Sekreteri ve eski Nazi Joseph Luns'a verilmesi kültür adamlarımız ve bariş yandaşları politikacılar tarafından şiddetle kınandı.

● 1986 yılı boyunca bilim, sanat ve kültür adamlarımız kültür düşümleri Evren-Özal yönetiminin halı "kültür-süzleştirme" politikasının sonucu olarak uyguladığı çeşitli biçimlerdeki baskılara karşı demokrasi mücadelesini kararlılıkla sürdürdüler. Bunlar şiiirleridir:

YÖK'ün üniversiteleri işlevsizleştirme, bilim ve düşünce üretmeyen aydın değil "kapı kulu" yetiştirme yönelim uygulamasına;

– Bazen yayın ve kitle iletişim yaşamını sansürücü, kitleleri bilgilendirici değil uyutucu, yönlendirici, kültürleştirici biçimde yönlendirmek üzere yapıldı anti-demokratik baskılara;

– Orta öğretimde gerici, şöven, bilim dışı bir eğitim politikasını yaşamaya geçirmek yolundaki uygulamasına ve buna karşı çıkan demokrat, ilericiler, ulusal bapmışızlıktan yana öğretmenler üzerindeki baskılara;

– Yazar, tiyatro, sinema, konser, gösteri, sergi vb. tüm sanatsal etkinlikleri demokrat, ilericiler, hümanist özüne yönelik saldırının sanatçıları ve sanat ürünleri üzerinde somutlaşan yasaklarına, kitap toplama, kitap yakma, gözaltına alma, işkence, tutuklama, yargılamaya gibi her türüne karşı yitilme, yitilme düşmeden sürdü mücadelede

– Kuruluşundan bugüne birçok yönetmeni ve oyuncusunu gözaltına alarak çeşitli defalar tutuklu yönetmenlere kapalı olan AST'ın, son olarak değerli oyuncu ve yöneticilerinden Yılmaz Onay'ı birlikte gözaltına alması, daha sonra serbest bırakılması.

– Tiyatro sanatçısı Ferhan Şensoy "Muzir Müzikal" oyunundan ötürü

Cengiz Aytmatov "Işık Göl" forumuna katılan aralarında Yaşar Kemal ve Zülfü Livaneli'nin de olduğu yazarlarla

türme politikasına ve kültür yaşamı üzerindeki anti-demokratik baskılara karşı bir kültür konumu olarak 1986 boyunca yoğun faaliyetlerde bulundu. Kimi faaliyetleri yasaklandı. Bilar olarak yayımlanıyor aydınlar bu kez de. Bariş, demokrasi, insan hakları, bilim, düşünce, yaratma özgürlüğü, halkımızın aydınlanması temel amaçları etrafında çeşitli toplantılar, konferanslar, geceler, tiyatro gösterileri, sergiler, anma toplantıları seminerleri yapmaya devam ediyor.

– Mükkyeller Birliği, İnsan Hakları Demirel, gazeteci örgütleri, Bilsak vb. sanat-kültür örgütleri de aynı doğrultuda faaliyetlerini sürdürüyorlar.

– Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın özel tiyatrolara yapıldı yardımın Ankara Sanat Tiyatrosu'na bu yıl öneke verilmedi. 25. sanat yılına giren AST dayanaşma kampanyası açtı. Her AST'ı seven 1000 TL kampanyası sürüyor.

– Yine de belli bir okuyucu kitlesi yakın tarihte, özellikle 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askeri darbelerine rağmen, arayışta kitaplarına büyük ilgi gösterdi. Emin Çölaşan, Cüneyt Arayayirek, M. Ali Barand, Orhan Öymen, Hasan Cemal gibi gazeteci-yazarlara bu tür kitapları en çok satan kitaplar oldular.

5-1-1986
3-1

Ingeborg Drewitz

– 1986 boyunca TÜRK Edebiyatının değerli kişiliklerinden üç şiiirimizi, Metin Ekşioğlu, Turgut Uyar, Edip Cansever'i, hikaye ve tiyatro yazarı metin, Haldun Taner'i, yazar-çevirmen Aydın Emec'i, hikayeci-romancı Fahri Erdim'i yitirdik.

Göçmenlikte kültür yaşamımız

"Büyük ölçeğin 26 yıllık birikimi, kalıcı eğitimimin belirginleşmesi, 1980'den bu yana süren politik göç, göçmen kültür sorunlarının tartışılmasına yivme kazandırdı. Bu alanda düşünce, yazarın kültür adamlarımızın sayı arttı. Göçmen işçi örgütlenmesi, öğretmen örgütlenmesi, konuyu ciddiye ele almaya başladılar, FİDEF,

F.Almanya'da yaşayan sanatçılarla, kültür adamlarıyla hafta sonu danışma toplantıları düzenledi. Konu henüz tartışılmıy, araysılar aşamasında. Tartışma Türkiye'de ve özellikle F.Almanya'da yayınlanan dergilerde de sürüyor.

– Yurt dışında yaşayan yazarlarımızdan Nihat Behram, Demir Özü 1986'da yurttaşlıktan çıktılar.

Yazar Ömer Polat'ın şiiir Atol Behramoğlu'nun çevimim Arif Gelen'in ressam Hanefi Yeter'in pasaportlarına el kondu.

– Kilit Öğretmenler Demirel'in kurduğu "Arkadaş Tiyatrosu" Aziz Nesin'in "Demokrasi Gemisi" Haldun Taner'in "Gözlerimi Kaparım. Vazifemi Yaparım" adlı oyunları 1986 içinde başlanıya sahneye koyarak sergiledi.

– Hollanda'da "Uluslararası Çocuk Edebiyatı Sempozyumu" yapıldı. Yücel Feyzioğlu bu sempozyumda bir bildiri sundu.

– Yüksel Pazarkaya'nın Orhan Veli Kanık'tan yapıldı "Barış" çevirisi, Alman Eleştirmenler Birliği tarafından "Ayn En Güzel Kitabı" seçildi.

– Frankfurt'taki "Dağılı Yıyayme" Aras Ören'in toplu yapıtlarını yayınlamaya başladı.

– "Dergi" adı kültürel edebiyat dergisi F. Almanya'nın Duisburg kentinde 1986 başında yayın hayatına başladı.

– İsvçer'de yaşayan Türkiye politik göçmenler "Kültür ve Sanat" adlı bir dergi yayınlamaya başladılar.

– Atol Behramoğlu Paris'te "Anka" adlı Fransızca bir dergi yayınlamaya başladı.

– 49. Uluslararası PEN Kongresi haziran ayında Hamburg'da toplandı. Toplantıda, vortmünde, Top. PEN

Yannis Ritsos

● 1986 Nobel Edebiyat Ödülünü ilk kez bir Afrikalı aldı. Nobel sahibi **Wole Soyinka** (1935) şair, oyun yazar ve tiyatro oyuncusu. Soyinka Nobel Edebiyat Ödülünü aldığı günlerde, "Ben kendi ülkemdeki ve öteki Afrika ülkelerindeki rejimleri anti-demokratik yönlerini ısrarla eleştiren bir yazarım. Kazandığım ödül den Afrika'daki bu yönetimlerin pay çıkarmasını dilerim. Benim politik düşüncelerim ve konumunda değişiklik yok" diye konuştu.

● **Sovyet Yazar Rusul Hamzatov** Asya-Afrika Yazanlar Birliği'nin Lotus Ödülünü aldı.

● **Theodorakis ve Zülfü Livaneli** 'nin ortak çalışmaları ödünü yalnızca "Altın Plak" ödülü kazanan bir uzmanlara vermekle kalmadı, Türk-Yunan halkları arasında bağ ve kardeşliği pekiştirecek yeni yollar döşüyor.

Theodorakis İstanbul'da binlerce kişinin çoksuyla izlediği görkemli konserler verdi ve **Türk-Yunan Dostluk Birliği**'nin kuruluşuna öncülük etti. Son konserinde Theodorakis'in sunduğu Türk-Yunan Dostluk Komitesinin çağrısını, anılarında **Aziz Nesin, Yaşar Kemal, Zülfü Livaneli, Reha İsvan**, **Nüket İpeknir**'de bulundu. Bu Türkiye'nin önde gelen 27 kültür-sanat adamı bağ savunucusu imzaladı. Yunanistan'da da ard arda Türk-Yunan Dostluk komiteleri kuruluyor. Bu gelişme, emperyalizmin halkları birbirine düşman etme oyununu bozacak en etkili gücün kültürel-sosyal ilişkiler olduğunun yeni bir kanıtıdır.

● **Yaşar Kemal ve Zülfü Livaneli**, ünlü yazar **Cengiz Aytmatov**'nın Kir-

Wole Soyinka

Reha İsvan'ın, Zeynep Oral tarafından kaleme alınan Metris cezaevindeki direniş anıları ve özyaşam öyküsünü anlatan "Bir Ses" adlı kitap bir ay içinde tükenerek ikinci baskısını yapı.

— Uluslararası Bağ Yılı başında **Haluk Berrak**'in derlediği, 22 bağ savunucusu adını yazılmalı, 10'a yakın kankatürümüzün çizimlerini içeren "Başın İçin Yazdılar Çizdiler" adlı bağ seçkisi yurt içinde ve dışında ilgi gördü.

— Ankara Tabip Odası, Ankara Ecza Odası, Ankara Dişhekimleri Odası ortaklaşa "Baş ve Sağlık" konulu (son kablim tarihi 1 Şubat 1987) fotoğraf, kankatür, şiir yarışması açtılar.

— Diğer yandan ülkemizde ilk kez düzenlenen resmi nitelikli "Uluslararası Atatürk Baş Ödülü"nün Evren-

Theodorakis

Bu sayfa çerçevesindeki 1986 değerlendirmemize, ne diktatörlüğün kültür-sanat yaşamı üzerindeki sayısız baskı örneklerini, ne de bunlara karşı sayısız direniş ve mücadele örneklerini sığdırmamıza olanak var. Bu örneklerin bir kısmı yıl boyu gazetemizde diğer gazetelerde, dergilerde yer aldı. Özellikle Avrupa'da "Türkiye Aydınları Dayanışma Girişimi"nin iki ayda bir çıkan **Haber Bülteni**'ni ülkemizdeki kültür-sanat yaşamı üzerindeki baskıları sergilemek amacıyla hazırladı.

Biz burada birkaç anımsatmaya yetinmek istiyoruz.

— **Aziz Nesin**'in başını çektiği aydın hareketi 1986'da da "Emek ve Hak" dilekçesi imzaya açtılar. Onbinlerce yurttaş imzalevarıyla bu kampanya, yurtdışında da "Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi" tarafından da

desteklenmek üzere imzaya açıldı. Kampanya süüyor.

— Yine **Aziz Nesin**'in öncülüğünde aydınlarımız tarafından kurulan Ekin-Bılar A.Ş. diktatörlüğün kütürüşleş-

patları AST'nin, son olarak değerli oyuncu ve yönetmenlerin **Yılmaz Onay** öğütüyle birlikte gözaltına alındı, daha sonra serbest bırakıldı.

— Tiyatro sanatçısı **Ferhan Şenşor** "Muzır Müzikal" oyunundan ötürü yargılanıyor.

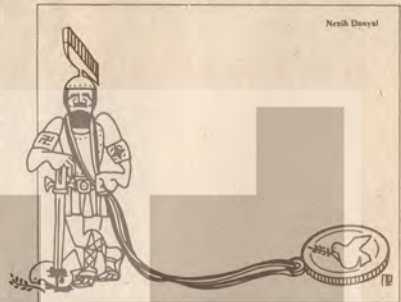
— İstanbul'da ilk kez düzenlenen olan "Asya-Avrupa Sanat Biennial"nde sergilenen Polonyalı ressam **Jan Dubkowski**'nin bir tablosu, sergiyi gezen Cumhurbaşkanı Evren tarafından müstehcen bulunarak kaldırıldı. Bu olay sanat ve kültür adamlarımızın toplu protestolama yol açtı.

— Kendi güdümü anayasasına bile ters düşme rekorlarına bir yenisi daha katan diktatör **"Muzır Yaşar"**'ni çıkarak basın özgürlüğüne yeni bir darbe daha indirdi.

İşkını anı, araştırma kitaplarına büyük ilgi gösterdi. Emin Çölaşan, Cüneyt Arca'yı, M. Ali Birand, Örsün Öymen, Hasan Cemal gibi gazeteci-yazarların bu tür kitapları en çok satan kitaplar oldu.

— Roman alanında bu yıl yankı uyandıran yeni roman olmadı. Geçen yılları kendinden sözetiren, Yalçın Küçük'ün deyimleriyle "Eylülüstler" Latife Tekin, Ahmet Altan ve Mehmet Erdoğdu gibi ünlülerin "sola karalama" niteliğindeki romanlarına ciddi eleştiriler 1986'da da sürdü. Onlar ise sessiz kalmayı ve isimleri etraflarındaki sansasyonları yaratılmayı sürdürdüler.

— İletişim Yayınları'ndan çıkan **Geoff Hodgson**'un "Sosyalizm ve Parlamenter Demokrasi" adlı kitabı hakkında sonuçlarına atıldı, toplandı.

— 24 hapisneden dünyaya çıkılması başlanan çok sayıda kankatürden oluşan "İperden Dışarıya Sev-gilerle" adlı kankatür sergisi "İstanbul ve Ankara" adlı aydın kankatürler, aynı adla hazıran aydın kitap halinde (128 sayfa) yayımlandı.

Yayın yaşamından

● 1986 yılında da bir yandan kitabın, halkın kafasında "suç unsuru" haline getirilmesi olması, bir yandan geçen derliğin kitabı olan talebi azaltıken, yazarın da çift yönlü baskılar altında yalın-yokluk mücadelesi verdiler. Anti-demokratik yasalının baskısıyla topluma kodu su, kağıt ve diğer girdileri, denli günün güne pahalılaşması, dağıtım sorunları kitap yayımını önünde engel olmayı sürdürdü.

Sıkıyönetim savcılığının takipçisi karan üzerine kitapları geri almaya giden yayıncıya, kitabın "imha edildiği" yanıtı verildi.

— Yayımcı Süleyman Ege'nin "Bilin ve Sosyalizm" yayımlarından çıkan 133607 kitabının Ankara sıkıyönetim komutanlığının emriyle yokedilmesinin yankıları ve S.Ege'nin açtığı 115 milyon liralık tazminat davası 1986'da da sürdü. Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi S.Ege ile dayanışma amacıyla yokedilen kitaplarıdan biri olan J.D.Bernar'in "Mark ve Bilim" adlı yapıtı F.Almanya'da bastırıldı.

— Günter Wallraf'nın "En Altta-klar" adlı büyük olay-yazarın kitabı, Osmanlıkânı tarafından Türkiye'ye kazandırılarak 1986 başında dağıtım girdi.

nen, yazarın kültür adamlarını sayısız arttı. Göçmen işçi örgütlemiş, öğretmen örgütlemiş, konuyu ciddiyle ele almaya başladılar. DİFED,

Norik Dörsal

1917 yılında Akhisar'da doğan ünlü romancılarımızdan **Fahri Erdinç**, 11 Kasım'da, 1949 yılında beri göçmen olarak yaşadığı Bulgaristan'da aramızdan ayrıldı.

Toplumcu gerçekçi akımın izleyicilerinden olan ünlü yazar, İkinci Dünya Savaşı sırasında, savaş ve baskılara karşı yazılarından ötürü tutuklandı. Hapisten çıkıktan sonra da yoğun baskı ve tehditlerden kurtulamadı. 1949'da sosyalist Bulgaristan'a yerleşmek zorunda kaldı. Özyaşam öyküsü olan ünlü romanı "Kardeş Evi"nde göçmenliğin zorluklarını yansıran sosyalizmin kazanımlarını ve mücadelesini dile getirdi.

BABAMA ÖDÜL

Babam öğretmenlikte kırk yıllık yaşam ölümlü rastlamış 151 Haziranına ve götürüp Süleyman Dede mezarlığına gömmüşler onu da ağabeyimin ve dedemin yanına.

56'da bir okul yapılmış oralarında mezarlığı da kesip almış koca avlu ne mezar ne taş kalmış Halebendi'nin söz götürmüş ama artık bir okul avlusunda yatmakta olduğu.

İşte o yıldıan beri devam ediyor bir bakıma meslek yaşamı her ders zilinde sanırım bir belimler uyarır kır yıl bıkması ya çocuk seslerinden böyle de daha kır yıl dayanır

ve artık bomba falan düşmez o okul avlusuna.

Fahri Erdinç'in "Sen Olasın Haleb Sehri", "İste Boyle" adıyla iki şiir kitabı. "Göz" adlı bir tiyatro oyunu, "Akrep", "Asi", "Memleketimi Anlatıyorum", "Dinler Mezarlığı" adlı öykü kitapları ve "Ali'nin Biri", "Acı Lokma", "Kardeş Evi" adını taşıyan romanları bulunuyor.

diğer yayımlarına başlanıyor. — **Atatürk Behraroğlu Paris**'te "Anka" adlı Fransızca bir dergi yayımlama başladı.

— 49. Uluslararası PEN Kongresi haziran ayında Hamburg'da toplandı. Toplantıda bir Türk PEN Kulübünün kurulması da tartışıldı. Fakat Türkiye'de açılması görüşü benimsendi.

— Ünlü Alman yazar **Ingeborg Drewitz** öldü. Dresden Alman Yazanlar Birliği'nin eski başkanı ve F.Alman PEN Kulübü 2. başkanıydı. Drewitz yabancılara, baskı altındaki aydınları dayanaşma içinde olan, yazarlığı kadar toplumsal mücadele alanında da önde gelen ilenici bir yazardı.

— **Devik Başer**'in ilk uzun metrajlı filmi "40 Metrekare Almanyaya" adlı filmi birçok uluslararası film şenliğinde başan kazandı.

1986'dan Seçme Saçmalar

"Siyasi çekimler sizleri rahatsız etmesin. Onlara uğraşacak insanlar vardır. Onlar birbirleriyle münakaşa ederler, ertesi günü başarırlar... Sız işinize gücünüze bakın. Benim sizden isteğim budur." Halka hitaben Cumhurbaşkanı Kenan Evren

"Ben Türkiye'deki intiharları inceliyorum. Türkiye'de her ay en az 30, en fazla 52-53 intihar vakası var. Bu yaradılmıştır." Yine Kenan Evren

"Hiç korkmayın Lenin'in kitaplarının silaha beraber götürülmesinden dolayı kültür gelişimi duraklamaz" Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrrem Taşçıoğlu

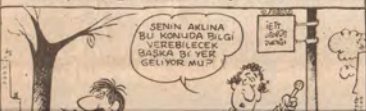
"AET'siz Türkiye, Türkiye'siz AET düşünülmez" SHP Genel Başkan Yardımcısı Aydın Güven Gürkan

"Hiç korkmayın, Türk-Yunan savaşına Avrupa ve Amerika izin vermez." Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu

"Türk işçisi kılığına girip 'En Altıtkiler' kitabını yazan Günter Wallraff'ın yaptığı düpedüz domuzluk." Galatasaray'ın Alman Teknik Direktörü Jupp Derwall

"Facia tedbirsizlikten değil, Allahtan gelen bir olaydır" 18 kişinin öldüğü Köklüce Tüneli inşaatının çökmesi üzerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sudi Türel

●Özal, işkenceleri soran gazetecilere: "Bana işkenceleri sormayın, yoksa bir daha sizinle görüşmem" diye kızdı...

ROKETLER KARIN DOYURMAZ Kİ...

Bu çılgınca silahlanmayı durduralım

Karşılarındaki bir insan da olabilirdi Rambolar atış taliminde

Amerikan usulü "barış"

Yanda resmini gördüğünüz kıtalararası MX roketi tam 10 atom başlığı taşıyor. Bu roketlerden sadece bir tanesinin patlama ve hasar gücü, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan ve 200 bin kişinin ölümüne, binlerce kişinin sakat kalmasına ve iki şehrin yerle bir olmasına yolaçan atom bombasının tam 74 katı.

Bu kadar "Anlı şanlı" bir roketin tabii ki bir ismi ve bir de isim babası var.

Geçenlerde Pentagon'da yapılan bir merasimle ABD Cumhurbaşkanı Reagan "İsim babası" görevini üstlendi ve bu roketin adını koydu. Yüzyıl düşünseniz bulamayacağınız göre bu adı biz söyleyelim barı, insanlığı yok edecek bu roketin adı: **Barış Müjdecisi** ... Evet yanlış duymadınız, bu roket insanlığı önce barışın müjdesini verecek ve sonra da öldürecek. Durun daha bitmedi: Aynı

merasimde su altında atılabilen atom roketleri taşıyan denizaltıya da "İsa Peygamberin Vücudu" ismi verildi.

Bu konuda görüşü sunulan ABD Dışişleri Bakanı Shultz'un verdiği yanıta ise bunların hepsini bastırarak biçimde. Bakın Shultz ne diyor: "Barışsever Reagan'ın kendilerinin en yakın dostu olduğunu görmelidirler."

Reagan, silah tckelleri sahıpları ve askeri endüstri kompleksi yandaşlarına tavsiyemiz: Oldu olacak, "Yıldızlar Savaşı"nda kullanacakları uzay roketlerine ve satelitlere "Çarlinin Melekleri" adını koysunlar barı.

"Herkes eşit sıkıntı verdik" işadamlarının da sıkıntıda olduğunu iddia eden Başbakan Turgut Özal

"İşsizlik konusu sürekli abartılıyor. Bunun sorun olduğuna inanmıyorum." Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral

"Vatandaşın şikayetine kulak asmamak lazım" Elazığ ANAP milletvekili Mehmet Özdemir

"Gurbetçiye verdiğimiz her sözü yerine getirdik" Ulaştırma Bakanı Veyisel Atasoy

"Ben işçilerimi severim. Onların haklarını daima korur, hak ettikleri parayı fazlasıyla ve helalinden veririm." İşadamı Sakıp Sabancı

"Rüyamda Türk milletinin üzerine kara bulutlar çıktığını gördüm" Milliyetçi Çalışma Partisi Genel Başkanı Ali Koç

Yaşlılar "Demir Leydi"nin umurunda mı?

İngiltere'de her kırsal ortalama 600 yaşlı evlerini ısıtmadıkları için soğuktan donarak ölüyor. Bunu İngiliz Parlamentosu da resmen kabul ediyor, doğruluyor.

Oysa, dış ülkelerdeki yatırımları 80 milyar sterlin olan İngiltere dünyanın ikinci büyük kredi dağıtan ülkesi. Ve elbette ki bu krediler katlanarak geri geliyor. Peki, hem kendi ülkesindeki, hem de az gelişmiş ülkelerdeki emekçilerin sömürülmesi sonucu elde edilen milyarlar nereye gidiyor?

Bu sorunun cevabı çok basit. Tabii emekçilerin alımları tüm kapitalist ülkelerde olduğu gibi tekellerin cebine, silah sanayiine gidiyor. Falkland savaşından bu yana İngiliz savunma bütçesindeki artış yüzde 20. Yaşlıların sefalet içinde donarak öldükleri İngiltere Yıldızlar Savaşı Projesinin de baş destekçisi. Yıldızlar Savaşı macerasına bütçesinden milyonlar ayırıyor.

Yine İngiliz Çocuk Suistimallerini Önleme Komisyonu'nun açıklamalarına göre 1985 yılında çocuklara karşı şiddet olayları yüzde 42 artış göstermiş. Bu artışta da dayak başı çekiyor. Avrupa'da en çok çocuk dövülen ülke İngiltere. Çocuklara cinsel saldırı da bu yıl içinde iki katına çıkmış. Ve İngiltere'de İnsan Hakları Beyanname'sindeki temel hakları koruyacak en ufak bir kanun bile yok.

İşte Reagan'ın baş destekçisi Demir Leydi Thatcher'ın ülkesinden küçük bir kesit.

1980'lerin başlarında Kuzey Denizi'nde çıkarılan petrol ile ekonomisi güçlenen İngiltere'nin ayrıca tarım ürünlerinde de fazlalığı var. Yaşlıların ıstımayan Bayan Thatcher Afrika'daki açlık alay edercesine tarımdaki üretimin düşürülmesini öngörüyor.

Karşılarındaki bir insan da olabilir

Rambolar atış taliminde

Yukarıda resmini gördüğünüz delik deşik edilmiş araba ve ellerinde ağır MP silahları olan insanlar çevrilmekte olan yeni bir Rambo filmi'nin kahramanları değildir.

ABD'nin Arizona kentinde yaşayan silah tüccarı Craig Norman her pazar günü arkadaşlarıyla birlikte toplanarak atış talimleri yapıyor. Yani resimdeki Rambolar, canlı Rambolardır.

Atış talimlerini kaçırmayan canlı Rambolardan Jack Aiken şöyle diyor: "Komünistler gelirse elimdeki silahı nasıl kullanacağımı şimdi daha iyi biliyorum."

Konu bu kadar ciddi ve dehşet verici olmasa, insanın bu Rambolara soracağı geliyor: "Ya habersiz gelirlerse!.."

FAC'nda işsizliğe karşı gerekli önlemler alınmazsa, gün gelecek fabrikalar boşalacak ve işyeri toplanan işçiler olmadan, sadece seyrirciler için yapılacaktır.

Ich soll entlassen werden - Beni işten çıkarmak istiyorlar